

Domoljub

V Ljubljani, 4. maja 1938

Čelo 51 • Štev. 18

Iz sodnih dvoran

V sodni dvorani imajo razpravo. Pred sodnim stolom stoji hudoделец, ne ravno najhujše vrste. Ali toliko je gotovo, da mu je krivda dokazana. Stori je to, kar mu očita obtožnica.

Vsak tak ubogi grešnik ima navadno svojega zagovornika, branilca ali advokata, recimo po domače dohtarja. Nekateri ga najame sam, nekaterim ga predpisuje paragraf.

Jaz sam nisem advokat. Ena reč mi pa pri takihle razpravah vseeno ne gre v glavo. Kadar berem poročila iz sodne dvorane po naših časopisih, vselej nekam čudno pogledam, kadar berem v poročilu besede: »Branilec je plediral za popolno oproščenje.« Kar bi se v naši navadni človeški govorici reklo, da je branilec priporočal sodnemu dvoru, naj njegovega varovanca popolnoma oprosti. Nisem advokat, pravim, zato se mi ta reč dozdeva čudna. Morebiti bo kdo izmed naših gospodov juristov tako dober, da bo šel nevedneža učiti. Krivda je dokazana, krivec priznava svoj zločin in naj bo zato popolnoma oproščen. Če bi se reklo in pisalo, da je zagovornik priporočal milo kazen, da je zagovornik našteval razloge za znižanje kazni, to bi mi šlo v glavo, popolno oproščenje mi pa ne gre.

Med razloge, ki govore za znižano ali omiljeno kazen, spada gotovo odkritosrčno priznanje, kesanje storjenega zločina, mladoletnost, tudi to, da je hudoделец postal žrtev zapeljivih tovarišev in podobno. Nikdar pa ne to, na kar se jih mnogo sklicuje, popolna pijanost. Pijan je bil, ni vedel, kaj dela, kaj govori. Prav zato mora biti kaznovan, da bo ta človek zanaprej vedel, da se ne sme po kravje opijaniti. Po kravje? Ali nisem žalil kravje časti? Kdaj se pa krava opijani? Recimo: do nezavednosti se opijaniti. Mariborsko sodišče je pograjalo zagovornika, ki je branil svojega varovanca z besedo, da je ob-

toženec doma iz kulturno zaostalih krajev. Pred nekaj leti se je podobno izrazil menda tudi neki ljubljanski zagovornik. Taka obraba res ne spada v naše sodne dvorane. Pozabljen je sicer pesnik Koseski, ne smemo pa nikdar pozabiti njegove besede: »Kdor zančuje se sam, podlaga je tujčevi poti...« V časih, ko imamo že skoraj za vsakim grmom šolo, nimamo več kulturno zaostalih krajev, kvečjemu imamo kulturno zaostale ljudi. Toda, če so zaostali, so zaostali po svoji lastni krivdi.

Še eno stvar naj omenim: ovadbe iz maščevalnosti. Izvršilo se je to alj ono hudo delstvo. Nekateri vedo, kdo ga je izvršil, pa nalašč, namenoma molče in grešnika prikrivajo. Potem pa pride do prepira med njimi in zdaj nastopi razžaljeni proti svojemu živcu s tem, da ga ovadi za že davno izvršeni zločin ali za hudodelstvo. Prav je, da pride krivda na dan, ali pot, po kateri je prišla, nikakor ni prava. Prav je, da krivec prejme zasluženo kazen, ali če bi bil jaz na mestu sodnika, bi ob tej priliki zgrabil za lase oba: krivca in ovaduha. Krivca zato, ker je slabo dejanje zakrivil, ovaduha zato, ker je to dejanje prikrival in je šele iz osvete in maščevalnosti izdal svojega bližnjega v roke pravice. Še huje bi pa navil ušesa tistim, ki se nekaj časa vlečejo za krivca in ga celo pred gosposko zagovarjajo, ko pa se razdereta, takrat pa z lopato po nasprotniku: zdaj ga pa črnijo, blatijo in »not« tlačijo, da se poslužita ljudskega izraza.

Zakaj, verjemite mi, da je prikrivanje zločincev in hudo delcev ena najhujših napak našega današnjega človeka. Ali je takim ljudem sploh kaj znano, kaj se pravi k grehu molčati in kaj so tuji grehi?

pri S. se nanašata na dva taka denarna zavoda. Razume se pa, da tudi druge posojilnice ne morejo vsega naenkrat izplačati, ampak delajo to postopoma. Največ bi škodovali mirnemu razvoju posojilnic in s tem vsemu gospodarstvu tisti vlagatelji, ki bi pritiskali na denarne zavode, četudi denarja ne potrebujejo. Tak denar je potem plen tatov ali se zapravi, ali pa gre v mesto, kjer ne pride več kmetu v korist.

Kmečka zaščita in plačilo obrokov

Prejeli smo premišljevanje razdoženega kmeta, ki misli, da mnogi tudi znižanih dolgov v 12 letih ne bodo mogli plačati. Zato predlaga podaljšanje odplačilnih rokov, znižanje obrestne mere in tudi znižanje dolga še na več kot polovico, če se vidi, da kdo ne more plačati. — Te misli so izražali že tudi drugi. Vskomur je jasno, da bi bilo v veliko korist vsega kmečkoga stanu, če bi se dalo doseči, da prav vsak kmet ostane gospodar na svoji zemlji. Tudi je res, da se gospodarske razmere niso tako zboljšale, da bi kdo mogel plačevati dolgove, kot se je lahko plačevalo recimo v letih po vojni. Vendar naj dostavimo tudi misli nekaterih drugih. Prva misel je ta-le: Kdo naj plača novo znižanje? Ali naj to izgube denarni zavodi? Mnogi bi morali naravnost propasti. Zato na tako rešitev gotovo nihče ne bo pristal. Ali naj to nosi država? Gotovo noben kmet in noben posojilničar ni proti temu. Če pride tak predlog resno v poštev, ga bo naša javnost gotovo z veseljem pozdravila.

Druga misel je ta-le: Če pri sedanji znižbi je nekaj krivice v tem, da se zniža bogatemu in revnemu približno enako. Enako uživajo ugodnost uredbe zanikrneži in pridni. Toda priznati je treba, da je bilo težko delati različne. Še bolj bi se poznala ta nesorazmernost pri večjem znižanju. Niso prišli vsi v preza-dolžitve samo po neareči, ampak nekateri tudi po špekulaciji, zapravljanju itd. Ali naj dobe zdaj nagrado za to? In kar plača država, plačajo vsi državljani, tudi kmetje. Na to ne smemo pozabiti. Iz tega sledi, da bodo pri vsakem predlogu o nadaljnjem znižanju nastale mnoge ovire in mnogi pomisleki pri vseh davkoplačevalcih.

Tretja stvar pa je ta-le: Na naše uredništvo pišejo vlagatelji, ki bi radi kmalu dobili vse svoje vloge iz posojilnic ter dopovedujejo, v kakšni potrebi so. Na drugi strani pa pišejo dolžniki, da treba novih uredb, ker ne morejo plačevati dolgov. Vsi pa vemo, da se vsem ne da ustreči tako, da bi bili vsi zadovoljni. V korist skupnosti pa je, da posojilnice delujejo. Njih namen je dajati posojila in hraniti ter obrestovati denar vlagateljev.

(Nadaljevanje na prihodnji strani spodaj)

O našem denarnem gospodarstvu

Zakaj nekaj denarnih zavodov še ne izplačuje vlog?

Na razna vprašanja zaradi izplačila vlog pri raznih posojilnicah pojasnjujemo sledeče: Posojilnice, ki imajo denar vlagateljev v kmečkih posojilih, so ta posojila morala oddati Privilegirani agrarni banki. Polovico tega, kar so oddale, dobe povrnjeno v 14 letnih obrokih od gori imenovane banke. Eno četrtino morajo same prenesti, eno četrtino pa da država v državnih obveznicah, ki se izplačujejo v 20 letih. Če kaka zadruga nima toliko prihranjenega, da bi sama prenesla četrtino, ki nanjo odpade, potem doda država v obveznicah še toliko, da posojilnici ni treba izkazati

izgube. Ker bi na ta način dobile posojilnice ves denar šele v 14- ali 20 letih, bi vlagatelji morali čakati na izplačilo mnogo let. To pa bi posojilnice spravilo čisto ob veljavo. Da se pomaga posojilnicam in vlagateljem, da pride spet do poslovanja, je Poština hranilnica dovolila posojilnicam posojilo do polovice tega, kar morejo zastaviti od svoje terjatve pri Privilegirani agrarni banki in od državnih obveznic. Niso pa tega posojila vse posojilnice še dobile, zato nekatere še ne izplačujejo. Razne mestne hranilnice dobe posojilo od Narodne banke. Tudi te še niso vse dobile zaprosenega posojila, zato še niso moglo obnoviti poslovanja. Zgleda, ki jih navaja vpraševalec R. M. iz O.

Ne preveč, toda resno

Nekateri vzgojitelji bi radi imeli kar čez noč že celoga učenjaka in celoga delavca in rečimo še: tudi že narojenega svetnika. Drugi spet vse skupaj zanemarjajo in čakajo za vzgojo duha, naj bi sam av. Duh razsvetlil njihove ljudi, za delo naj pa čakajo, da se bodo vsaj malo pretegnili... Oboje ravnanje je napačno. V sredi v zlati skledi je najbolj pravilno.

Toda kje neki je tista zlata sredina?

Marsikje vidimo po kmetih v rasti popolnoma zaostale otroke. Vse je pri tleh, noge ukrivljene, ima že dvanajst let, pa je komaj enak krepko razvitemu otroku pri sedmih ali osmih letih. Odkod to? Morebiti nam bo sosed skrivaj pošepetal na uho: »Veste, ti otroci morajo preveč delati.« Res je, da je človek ustvarjen za delo. Vendar pa ni vsako delo za vsakega človeka. Ponekod silijo že otroke v šolskih letih ali pa še prej, da prenašajo težke koše in druga bremena. Vse, kar je prav. Delo, ki ga zmore dvajsetletni hrust, še ni za otoka pri desetih letih. Nič ne pomaga izgovor, češ otroke imam zato, da mi delajo. Že prav, da delajo in da se ne navajajo k postopanju, toda delo naj bo primerno moči in zdravju in letom.

Enako postopajo marsikje z duševnim delom. Najraje bi mu vlepili v glavo v enem dnevu ves »Oče naš«, vsa »Zdravo Marijoc«, pa še morebiti šest resnic za priboljšek. In mu še groze zraven: »Dokler ne boš znal, ne boš dobil kruha!« Ali kaj podobnega. Tako delajo in ravnaajo vzgojitelji, ki se jeze nad domačim dušnim pastirjem, če nedeljska maša traja le pet minut več kakor eno uro, da ne zna nikoli o pravem času nehati!

Tudi za duhovna dela moramo postaviti enako zahtevo: Postopanje z gojencem naj bo primerno otrokovemu zdravju in letom, pa tudi njegovim duševnim zmožnostim. Ne čez noč ustvarjati prvovrstnih učenjakov in ne prvovrstnih delavcev!

Kar pa otrok premore, to moramo od njega zahtevati kar se da resno. Če petletnega otročaja prvič v cerkev, se bo rad naveličal službe božje in bo svojo nezado-

voljnost razodeval z glasnim govorjenjem, morebiti celo z jokom. Kdo mu bo zameril? Če bi pa to delal desetletni šolar, je pa tako ravnanje vse nekaj drugega. Od takega korenjaka pa že smemo zahtevati svetemu kraju in svetemu opravilu primernega vedenja. Če se sedemletna punčka naveliča dela na njivi ali na travniku, kdo ji bo zameril? Če bo pa petnajstletna donda pustila delo na njivi in bo šla v senco počivat, je to vse nekaj drugega. V prvem primeru se boš morebiti dobrohotno nasmehnil, v drugem primeru bo pa tvoje ravnanje vse drugačno.

Resnost v zahtevah se bo torej ravnala primerno otrokovemu razvoju, njegovim letom in njegovim zmožnostim. To pravilo ti naše šole vsak dan oznanjujejo. Več se mora zahtevati od učenca petega ali šestega razreda, kakor pa od ubogega prvorazredarja.

Resnost pa bo obstajala v tem, da mora biti to, kar zahtevaš, res v določenem času narojeno, če ne... In potem se ta »če« nek mora tudi res izvršiti, sicer postane take grožnje samo nepotreben bavbar.

Resnosti namreč najbolj škodujejo neizvršene ali pa neizvršljive grožnje. Kolikokrat se sliši med vzgojitelji po naših domovih grožnja: »Jaz te bom!« in spet: »Jaz te bom!« ali o kakem nastopu ni ne duha ne stuha. Ali pa tisto: »Če ne boš tako in tako delal, glavo ti bom odtrgal.« In spet: »Možu te bomo dali.« Ali celo: »Ne smeš domov!« Zadoštuje le majhna pa resna kazen: otrok ne sme z drugimi k stricu ali k botru, morda na kako vabljivo in prijetno zabavo, torej brez klofut in drugih neprijetnosti. In taka majhna pa

resna kazen bo naredila več, ko sto in še sto tistih praznih: »Jaz te bom!«

Resnosti nasprotuje, če morebiti sam svoje grožnje omalovažuješ, če se vpričo gojencev svojim zahtevam prej ali slej posmehuješ ali v nič devlješ.

Moj sošolec je bil. Zdaj je že v večnosti. Vendar iz ljubezni do njega ne bom prišel z imenom na dan. Med šolskim letom na gimnaziji je bilo. Oče je od nekeje vedel, da je fant ne zahaja k popoldanski službi božji. Pisal mu je resno pismo, v precej ostrem tonu. Fanta je pismo pretreslo. Jokal je, prav pošteno jokal. Kakor svoje dni sam sv. Peter. O počitnicah je doma očetu pravil, kako mu je bilo hudo ob branju njegovega pisma. »Tepček neumnik! ga je zavrnil oče, ko se mu je fant menda smilil, »ali nisi vedel, da je bilo vse to napisano le za špasi!« Le za špasi! Hujše besede menda oče ni mogel izreči. S to samo besedo je uničil vse svoje dovedanje in tudi vse odtedanje vzgojno delo. Zavedati se namreč moramo, da vzgoja ne sme poznati nobenih špasov.

Pametno je, če fanta uvaja v delo njegov oče in dekleta njegova mati. Ne ravnaajo pa pametno tisti vzgojitelji, ki se radi opravičujejo, češ otrok naj sam poskuša, ga bo že delo izučilo. Ga bo. Pa kako?

Nikdar pa ne bo prav, če otroku naložimo delo, katerega otrok noče izvršiti, pa ga potem namesta njega prevzamejo starši sami. Vse je zaigrano in tak otrok se ne bo kmalu več lotil dela, katerega so drugi namesto njega izvršili.

Kar pa zahtevamo od svojih, bodi vse dobro premišljeno. Pretežkih, nemogočih stvari nikdar! Cesar bi se smi ne upali izvršiti, tega tudi od drugih ne zahtevajmo.

Naša Zadružna zveza

Po podatkih iz poslovnega poročila zveze za 1937 posnemamo, da je lani pristopilo k zvezi 35 novih zadrug, odpadlo pa jih je 10, od teh je 7 likvidiralo, 3 pa so bile izključene. Zaradi tega je število včlanjenih zadrug naraslo od 682 na 707 in je Zadružna zveza daleč najmočnejša zveza v Sloveniji in druga v državi po številu včlanjenih zadrug. Pripominjamo, da je leta 1936 pristopilo samo 29 novih članic, odpadlo pa jih je 13. tako da je znašal čisti prirastek 16 zadrug, lani 25.

Na področju ljubljanskega okrožnega sodišča je pristopilo 15 novih zadrug, mariborskega 10, celjskega 7, novomeškega 1 in ostalih pokrajin države 2.

Po skupinah se zadruga razdele takole na koncu leta 1937: 336 kreditnih, 37 mlekarških, 62 živinorejskih, 43 kmetijskastrojnih, 23 elektrarn, 9 vinarskih, 13 vodovodnih, 91 nabavljajnih, 35 stavbinskih, 29 obrtnih, 25 raznih in 4 osrednje zadruga.

Zvezina bilanca za 1937 izkazuje, da je zveza dobila izplačane svoje terjatve pri dunajski Poštni hranilnici, ki so znašale na koncu leta 1936 512.164 dinarjev. Nadalje so dolžniki zadruga odplačali del svojih kreditov in so se terjatve v tekočem računu zmanjšale od 55.14 na 50 milij. din. Na novo pa je posabej izkazana kot upnik banška uprava z zneskom 50.7 milijona din, kolikor znaša namreč terjatev zveze v specialni rezervi Zadružne gospodarske banke. Ta postavka pomeni, da je bila tedaj že svedena akcija za mobilizacijo našega zadrugništva, ki je bila izvedena letos.

Nadalje je zvezi uspelo mobilizirati tudi svoje naložbe. Skupno so se lani naložbe brez specialne rezerve zmanjšale od 59.84 na 53.87 milijona din. Vrednost efektov je ostala skoraj neizpremenjena: 28.34 milij. din. Nepremičnine so po odpisih izkazane s 6.1 milij. din.

Zveza je že lani izplačala velik del vlog svojim članom, kar dokazuje dejstvo, da so se vloge v starem poslovanju pri zvezi zmanjšale od 195.1 na 183.2 milij. Razveseljivo je, da so že v lanskem letu nove vloge narasle od 1.6 na 3.1 milij. din.

Zaradi zmanjšanja kreditov in naložb je donos obresti bil lani nekoliko manjši: znašal je 5.5 milij. din. V še večji meri pa so se znižale pasivne obresti od 5.2 na 4.24 milij. din.

Upravni stroški zveze so ostali v glavnem nespremenjeni. Nova postavka: stroški začete v znesku 0.13 milij. Skupno so znašali upravni stroški 1.13 milij. din. Nadalje so se lani povečale podpore zveze od 162.820 na 196.000 din. Za Zadružno bilo so dohodki narasli od 58.948 na 61.678 din, izdatki pa so se zmanjšali od 80.500 na 63.076 din.

Odpisov je bilo lani (na nepremičninah in raznih odpisih) 0.6 milij. din.

Čisti dobiček zveze znaša 40.948 din.

VINO pristno in posni dobiti pri
Centralnem vinarskim
v Ljubljani

Oba namena morajo vršiti, če hočemo red v gospodarstvu in znanstvi, če hočemo napredka v kmetičkem gospodarstvu. Zato bi morala biti prva skrb vseh, da vse pojilnice začno čimprej z rednim poslovanjem. Potrebni bodo mogli potem dobiti posojila po nizki obrestni meri, vlagatelji pa bodo vedeli, da jim je denar v vsaki potrebi na razpolago.

Vsak resničen prijatelj kmetu bo vplival, da ljudje ne dvigajo brez potrebe denarja v kmetičkih zavodih in ga ne nosijo v mesta in zavode, ki nimajo s kmetičkim gospodarstvom nikakega stika. Pomirjenje in vrnitev zaupanja kmetičkim posojilnicam je zdaj prvo vprašanje, ki ga je treba rešiti povsod, prav v vseh slovenskih krajih. Če pa bi se zdaj znova začelo vprašanje nadajinjega znižovanja starih kmetičkih dolgov, bi se vlagatelji spet preplašili, kmetu, ki bo vedno potreboval kako posojilo, bi bila za nedogledno dobo zaprta vsaka vrata posojilnic. Oboje bi bilo v veliko škodo celotnemu kmetičkemu stanu. — Tako ima vrnko premišljevanje o znižanju dolgov dve pleti, ki si jih je treba obe dobro ogledati.

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

d Ob 45 letnici rojstva našega kneza-naměstnika Pavla, ki je bila oni četrtek, piše »Trgovski list«: »Knez Pavle je prevzel naměstništvo na temelju oporoške blagopokojnega kralja Aleksandra v zelo težkem in odgovornosti polnem trenutku. Pa tudi danes so časi zaradi napetega mednarodnega političnega položaja silno resni. V takšnih časih je delo za ohranitev miru še posebno potrebno. In v tej smeri je tudi deloval knez-naměstnik Pavle ves čas, odkar je prevzel težko odgovornost, da izroči mlademu kralju Petru II. državo v čim večjem redu. To prizadevanje kneza naměstnika Pavla je imelo dosedaj tudi uspeh in to mu z veseljem v srcu priznava danes vsa Jugoslavija. S priznanjem slavi zato Jugoslavija rojstni dan kneza naměstnika Pavla.

d Na oddih je prišel v Slovenijo za nekaj dni ministrski predsednik dr. Stojadinović.

d 75 letnico težav in dela polnega življenja je obhajala 28. aprila Ivana Hočevnar iz Mekinj v Kamniku. »Hočevnarjevi mamič daj Gospod še mnogo blagoslovljenih let!

d Za novega reis ul ulema (najvišjega cerkvenega poglavarja naših mohamedancev) so kraljevski namestniki imenovali Fehima Elendija Spaha, ki je dobil pri izvolitvah kandidatov največ glasov. Novi reis ul ulema je brat prosvetnega ministra dr. Spaha.

d V pokoj je odšla izvrstna slovenska učiteljica gđe. Leopoldina Rantova na Dobrovi pri Ljubljani.

DOMAČE NOVICE

d Redovniki - minoriti so ono nedeljo prevzeli svetišče Matere božje na Ptujski gori. V soboto je bil sprejem. V nedeljo točno ob 10 so je začel premikati slovesen spreved od župnišča v Marijino cerkev. G. prošt Vraber je najprej umestil novega župnika vikarja p. Konstantina Ocepka, nato pa je stopil na prižnico in v lepih besedah izrazil zadovoljstvo

prevz. g. škofa in vsega prebivalstva nad tem, da je to Marijino svetišče sedaj v rokah redovnikov, ki bodo znali povzdigniti to štajersko Brezje, vcepiti v srca naših vernikov ljubezen in zaupanje do ptujskogorske Matere božje ter tako pripomogli k poglobitvi verskega življenja na Slovenskem. Po pridigi je novi g. župnik p. Konstantin ob številni asistenci daroval slovesno sv. mašo z zahvalno pesmijo. Slovesnosti so bile zaključene popoldne z večernicami.

d Kulturni teden prirejajo ta teden razna izobraževalna in druga društva v Celju. Na sporedu je: umetniška razstava slik in kipov, razstava celjskega slovenskega tiska (od 1.—12. maja), operni večer (2. maja), literarni večer (4. maja), glasbeno-pevski večer (7. maja). — Otvoritev je bila preteklo nedeljo. Dovoljena je polovična voznina.

d Živina gladuje. O sv. Juriju so kmetovalci navadno že vzeli koso v roko in šli kositi rdečo deteljo, katero so mešali s lamo in tako krmili živino. Letos pa je rast tako zaostala, da bi kosa prav nič ne dobila. Kmetovalci pa stikajo, kje bi dobili kako mrežo zena ali slame, da bi jim živina od lakote ne poginila. Marsikje je živina zaradi lakote tako oslabela, da ne more niti vstati. Vzdigovati jo morajo. Nekateri trgajo raz strehe strešnico in jo krmijo živini. Seveda stara, na pol segnita slama ni primerna hrana. Zeljno pričakujejo kmetovalci toplega vremena, da bi vsaj za silo mogli živino napasti. Take stiske niti stari ljudje ne poznajo. —

d Zadrúžna šola v Ljubljani bo obhajala v novembru tridesetletnico svojega delovanja. Ravnateljstvo šole namerava izdati pri tej priliki spomenico, v kateri bodo navedeni vsi absolventi šole s pristavkom, pri katerih zadrugah so se posamezniki udeleževali. Zaradi tega se naprošajo vsi absolventi Zadrúžne šole v Ljubljani, da sporoče ravnateljstvu: 1) ime in priimek; 2) rojstni kraj; 3) sedanji položaj in bivališče; 4) leto dovršitve šole; 5) nas'ove zadrug, pri katerih so sodelovali ali sodelujejo. — Komur so znani označeni podat-

„Blago je bilo časih boljše in — tudi milo ni več priča.“ — „Blago je danes tako kot je bilo včeraj, le milo in milo je — dvoje. Jaz perem vedno le s priznanim dobrim terpeninovim milom Zlatorog, pa perilo dolgo traja, vedno je lepo belo in mehko-voljno. Lastni uspeh Vas bo prepričal o resničnosti moje trditve.“

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

ki o kakšnem drugem učencu Zadrúžne šole, naj jih pošlje skupno s svojimi. Kdor ne bo poslal navedenih podatkov, bo označen, da ni nikjer sodeloval.

d Sto let je doživela. Te dni je umrla v Cepincih Terezija Božkar, rojena leta 1838. Bila je stara ravno 100 let. Svoja visoka leta je izvrstno nosila in je bila razen par zadnjih mesecev vsak dan pri sv. maši in sv. obhajilu. Svojo globoko vernost je pokazala tudi s tem, da je dala postaviti na svoje stroške v vasi lep kamenit križ, za glavni oltar v cerkvi pa je že pred leti kupila dva angela. Živela je zelo skromno. V vsem svojem življenju ni bila nikdar bolna. Le zadnje tedne je oslabela, vendar je bila pri zavesti do zadnjega.

d Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe vsled tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomanjkanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo zelo dobre uspehe. Zato uživajte dnevno po eno čašo »Franz-Josefove« grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer, preden greste k počitku.

Ogl. rog. B. br. 20474/35.

d Mleka manjka. Zveza mlekarских zadrug nas prosi, da objavimo: Na nas se obračajo številni interesentje s prošnjami, da jim priskrbimo mleko oziroma jim pojasnimo, od kod naenkrat tako hudo pomanjkanje mleka. Pojasnjujemo, da primanjkuje mleka zaradi tega, ker je nastopilo silno pomanjkanje krme; krme pa primanjkuje, ker kmetje po-

Bestintrideset mater, ki so rodile po 14 ali več otrok, je bilo v nedeljo v srebrni dvorani Uniona lepo pogoženih in počaščenih. Bog živi zlato slovenske manice!

GAMA izdelek najboljši, enak inozemskim, nad polovico cenejši, 10-letna garancija, štedilnike vseh velikosti izdeluje

Podržiš Ciril, ig 147 pri Ljublj.

zimi niso mogli kupovati močnih krmil zaradi preniknih cen mleka. Ko je naša zveza v mesecu decembru lanskega leta določila višje cene mleku, je izrecno pojasnila, da je ne le upravičeno, ampak naravnost nujno, ker le tako bo kmetom omogočeno nakupovati močna krmila in živino primerno prehraniti do nastopa paše. Če bi ta akcija uspela, bi nam danes mleka ne primanjkovalo — ali vsaj ne tako močno — pa tudi živina bi tako hudo ne oslabela. Pomanjkanje mleka bo torej trajalo do pričetka paše, to je najmanj še 14 dni.

d Naše ceste. Pred kratkim je imel predsednik vlade dr. Stojadinovič posvetovanje z basom dr. Natlačanom na Bledu. Na sestanku sta ugotovila nujnost in povenstvo cest, ki se morajo takoj graditi. Podrobnosti hočejo določiti na sestanku v Ljubljani, ki bo v kratkem.

d Ker ni toplega vremena. Iz sarajevske okolice poročajo, da se je tam umaknilo s planin okoli 50 pastirjev s približno 6000 drobnice in govedi. Ti pastirji računajo, da bodo mogli prehraniti svojo živino v okolici mesta, dokler se ne odtaja na bosanskih planinah sneg in zopet ne požene zelena trava.

d Krvav spopad za mejo. Do pravcate bitke je prišlo te dni med kmeti v okolici Niša. Kmetje iz vasi Matejevca že dalj časa niso bili zadovoljni z mejami, ki so delile njihova posestva s posestvi sosedne vasi. Zato so se odločili, da kar sami popravijo te meje in prestavijo mejnike malo bolj na drugo stran. Pred nekaj dnevi se je zbralo na tej meji nad sto kmetov iz Matejevca z ženami in otroki z namenom, da potegnejo novo mejo. Čim pa so začeli izkopavati prejšnje mejnike, so začeli sosedni kmetje nenadoma streljati nanje. K sreči pa sta bila od teh strelhov ranjena samo dva kmeta. Čim se je zaslila streljanje, so prihiteli skupaj še ostali kmetje in se jih je tako nabralo na tem »bojišču« vsega skupaj okoli 500. Boj bi bil še bolj krvav, če ne bi bila pravočasno posredovala oblast. Orožniki so brž polovili nekaj teh kmetov iz obeh vasi in jih trdo prijel. Vendar pa prvi kot drugi odločno zavračajo očitke, da so zakrivila ta krvav spopad.

d Na potresih bogato leto je letošnje. Ne prestanto poročajo zdaj iz tega zdaj iz onega kraja, da je prebivalstvo občutilo nov potres in spet užilo precej strahu. Tako so bili te dni zelo vznemirjeni tudi Dubrovničani, kjer je bil

Muhasti zeleni Jurij

Zeleni Jurij letos ni prijal v bujnom zelenju in cvetju, marveč si je nadel po nedelji dežni in snežni plašč. Aprilsko vremensko neugodje je že povzročilo povsod veliko škodo. Izpad letine bo gotovo znašal milijone in milijone. Splošno računajo, da bo padec letine znašal najmanj kakih 50 milij. din na sadju in vinu. Zgodnje sadje, tako hruške, jabolka, češnje, marelice, breskve in trte, so po mnogih naših krajih popolnoma uničene. Do 70 odst. tega sadja je pokončano. Kako strašno je pustošila slana, nam kažejo nekateri sadonosni kraji v okolici Sostrega. Češnje so tako posmojene s cvetjem, kakor bi jih kakka zločinska roka požigala. Marelice so dobro kazale. Na mnogih krajih so še pred mrazom odevetele in pokazale prav lep sad. Pritisnil je mraz in mladi sad je začel popolnoma odpadati. Drobnji marelični sadovi so kar počrneli. Podobno je tudi z breskvami. Nizki vinogradi po Dolenjskem in Stajerskem so prav tako močno trpeli. Do 50 odst. je po nekaterih krajih uničenih vinogradov.

Po podatkih kmetijskega oddelka banske

uprave je znašala lanska vinska letina celoten pridelek 287.077 hl vina. Povprečno računajo, da so lani naši vinogradniki prejeli za vino nad 114.800.000 dinarjev. Tudi sadna letina je bila lani ugodna. Pridelali so naši sadjarji 430.340 stotov jabolk, 80.199 stotov hrušk, 24.346 stotov češenj, 31.445 stotov češpelj, 783 stotov marelic, 2834 stotov breskev in 16.707 stotov orehov. Orehi, ki so sprva prav dobre kazali, so popolnoma uničeni in do letos je seni pridelek padel pod polovico lanskega. Za sadje so naši sadjarji dobili po splošnih računih povprečno nad 162.247.400 din. Lepi milijoni so bili lani dobljeni za sadje in vino! Kako bo letos? Sadjarji in vinogradniki obupno zreta v bodočnost, kajti mnogi vinorodni kraji po Dolenjskem so že sedaj popolnoma obubožali in trpe veliko pomanjkanje, ki se bo še stopnjevalo proti jeseni. Lanski pridelek vina gre slabo v promet. Mnogi vinogradniki pa nimajo niti toliko vina v rezervi, da bi lahko z njim postregli svoje delavce. Tako velike vremenske nesreče v aprilu stari ljudje že davno ne pomnijo.

v kratkem času letos že drugi potres. Bil pa ni tako nevaren kot prvi, pri katerih je bilo nekaj hiš močno poškodovanih.

d Že peti potres so čutili te dni tekem enega meseca v Koprivnici in okolici.

d Nemška opera pride gostovat. Sredi maja bo gostovala v Zagrebu opera iz Frankfurta, tako poročajo nemški časopisi. Frankfurtska opera ne bo prišla na obisk samo v Zagreb, pač pa bo gostovala še v nekaterih drugih mestih jugovzhodne Evrope. Nemci pravijo, da ima turneja te opere v jugovzhodni Evropi namen, pokazati »visoko stopnjo nemške opere«. Nemški operni peveci bodo v maju obiskali poleg Jugoslavije tudi Romunijo in Bolgarijo. V Zagrebu bo gostovala s svojimi 200 člani. Za zdaj se je frankfurtska opera odločila igrati v Zagrebu tri opere in sicer »Fidelio«, »Figaro« in »Kavalerija z rož«. V Zagrebu pa upajo, da bodo Nemci že kaj navrgli.

d Ljubljanske lahovske mednarodne tekmovalje je končano in je uspeh naslednji: 1. Kostlič, 2. Szabo, 3. in 4. Steiner in Tartar-

kower, 5. do 7. dr. Astaloš, dr. Vidmar in dr. Trifunovič, 8. Vasja Pirc; nenagranjeni pa so ostali: 9. in 10. Bröder in Vidmar ml., 11. Foltys, 12. Nedeljkovič, 13. in 14. Furlani in Tot, 15. Preinfalk in 16. Sorli, ki pa je kot edini dosegel zmago nad zmagovalcem Kostičem in zato prejel posebno nagrado.

d Z rokami je ujel dva mlada medveda neki kmet iz vasi Gluhare pri Travniku. Zadnji sneg in mraz sta tudi medvede v tamkajšnjih hribih naredila čisto krojke. Zaradi lakote sta ta dva medvedka toliko opešala, da se omenjenemu kmetu nista niti branila, da ju je vzel s seboj v vas.

Duh po izpuhtevanju telesa takoj in trajno odpravi **Sonepca**. — Varuje obutev in perilo. Zahtevajte v lekarnah, drogerijah, parfumerijah in slinčnih trgovinah. — Drogerija JANCIGAJ, Ljubljana, Krekov trg. (Reg. min. nar. zdr. 33.238)

d Grad Bokavce, ki leži na vzvišeni planoti med Vičem in Sajco v bližini Vrhovca, sta na dražbi kupili ljubljanska mestna občina in Vincencijeva družba. Veleposestno obsega 58 hektarjev. Lastnici hočeta napraviti iz zapuščenega gradu lepo in zračno domovanje za mladino in sirote.

d 20 let robije. Dne 20. februarja t. l. so našli smučarji na Pohorju 10 minut pred Sv. Boltenkom dve strašno razmesarjeni človeški trupli. Oblast je določila, da sta bila to

200 tisoč din. v suknji beraškega mrliča

V mariborski bolnišnici so imeli že več dni 70-letnega Antona Mohorka, ki je doma iz Haloz in je bil hlapec pri veleposestniku Rotu v Radvanju. Mohorko se je pred nekaj tedni močno prehladil in so ga pred tremi dnevi pripeljali v bolnišnico, ker je imel silno visoko vročino in je obolel za pljučnico. Pričakovani so vsak hip, da ugasne. Ono popoldne, ko Mohork ni mogel govoriti, je z znamenjmi zahteval od strežnikov, naj mu dajo kos papirja in svinčnik. Na papir je zapisal, naj takoj pošljejo po policijskega stražnika, ker mu mora nekaj povedati. Strežniki so mu res takoj izpolnili željo in poslali po stražnika. Toda ko je ta prišel, je bil Mohorko že v omotici in je kmalu potem umrl. Še preden je stražnik prišel, so strežniki vprašali Mohorka, naj jim pove, kaj želi, toda Mohorko ni mogel več govoriti.

Zaradi te skrivnostne zadeve je mariborska policija takoj uvedla preiskavo in ugo-

tovila, da je Mohorko v zadnjem času zelo pogosto menjaval svoja službena mesta, in sicer vedno pod pretezo, da ima nujne posle na sodišču. Pri posestniku Rotu v Radvanju je vstopil v službo šele pred 5 meseci. Ko je Mohorko zbolel, so našli v hlevu zaklenjen kovčeg, katerega je posestnik Rot izročil policiji. Ko so pa pokojnega Mohorka v bolnišnici preoblačili, se je zdelo strežnikom sumljivo neko šuščenje v njegovi suknji. Razparali so podlago in iz suknje se je vsul nenkrat nenavaden zaklad. Našli so 29.000 din v gotovini in hranilno knjižico za 93.000 din. Ker se Mohorka nameravali pokopati v njegovi obleki, bi bili položili tudi ta zaklad v zemljo in je le slučaj, da so ga prej našli. Najbrž je Mohorko klical stražnika zato, da mu pove skrivnost o tem denarju. Vsekakor je stvar zelo zagonetna in zanimiva. Policija je uvedla preiskavo, da se ugotovi, odkod ta veliki zaklad v suknji revnega hlapca.

Veliko izbiro
moških kamgarnov
nudi
F. I. GORIČAR - Ljubljana

Sv. Petra cesta 29 in sicer:

Što volneni kamgarni v najnovejših desetih od Din 110.— do 140.—, polvolneni kamgarni, trpežni od Din 65.— do 88.—, trpežni blagovi, slični kamgarnu od Din od Din 82.— do 48.—, temno-modri in sivi štofi za birmance od Din 40.— do 80.—, lepe srajce za botre in birmance, kravate itd., itd.

Cene zni- samo še k r a t e k Z a s, žane za **20-30%** izrabite ugodno priliko!

27 letni stavbeni tehnik Stanko Dolničar iz St. Vida nad Ljubljano in 22 letna Milka Gorup iz Maribora. Strašnega dejanja sta bila obtožena 20 letni brezposelni trgovski pomočnik I. Bevardi iz Sp. Radvanja in pa I. Sajtegel, ki sta zaradi tega zločina stala te dni pred mariborskimi sodniki. Obsojen je bil vsak na 20 let težke ječe in po izjavi državnega pravdnika ne bosta deležna nikdar nobene pomilostitve.

d **Bo šel Kmetijska zbornica** za donavsko banovino je razpisala službo tajnika, ki bo imel skupno z vsemi dokladami na mesec 5700 dinarjev.

d **Zaradi pomsujkanja krme in pašje** je začela poginjati živina v nekaterih hercegovskih vaseh.

d **Pohitite, da ne bomo — za Albanijo.** Italijanski zunanji minister grof Ciano je te dni otvoril slavnost ob pričetku graditve asfaltne ceste iz Tiranje v Drač.

d **Okrog 50.000 imencev** je zaposlenih v Jugoslaviji pri gozdarstvu, rudarstvu, industriji in drugod.

d **Hrvatski učitelji** so z Lekarniško zbornico sklenili dogovor, po katerem bo učitelstvo s člani rodbin uživalo na Hrvatskem 25% popust na vsa zdravila in zdravilna sredstva.

d **Kdor je kriv, naj plača.** Vas Lačarek pri Sremski Mitrovici je zadela huda nesreča. Tam se je pasla čreda 60 svinj, ki so po paši pile vodo v prekopi Krivaja, ki teče v Savo. V to vodo pa se odtekajo tudi odpadki iz neke tovarne, ki vodo zastrupljajo. Vseh 60 svinj je poginilo. Med kmeti je proti tovarni nastalo veliko ogorčenje.

d **Cerkev sv. Katarine na Homu.** Starodavna cerkev sv. Katarine na Homu v zasipški fari pri Bledu je poznana in vidna po vsej Gorenjski. Zgodovina pravi, kako je ta podružnica nekdanj vzdrževala zasipško župnijo, mnogo pa je še pripovedk, ki povečtujejo njeno zanimivost tega kraja, ki je danes tudi ena najlepših izletnih točk visoke Gorenjske in nudi krasen razgled. — Cerkev pa je že

dolgo samevala. Stara zvonova sta bila vliita pred 218 leti. Enega je pobrala vojna, drugega pa so pred dvema letoma ukradli. Ta stara zvonova sta bila prej na blejskem gradu in sta bila prenesena sem šele v letih francoske vojne 1813. Četudi majhna, sta ubrana dobela doli od lične cerkvice. Sedaj je srenja naročila dva nova zvonova. Vili so ju v železarni na Jesenicah, kjer so vili do sedaj že nad 1200 zvonov. Zvonova sta le malo večja od starih, pojeta pa bolj nizko. Večji novi zvon je še posebnost tehnike. Je jeklen toda metaliziran z bronom, t. j. obrizgan je z vročim bronom. Bat ima vdeian bron, tako da teče bron ob jeklo, torej obratno kot pri bronastih. To je pri zvonu zelo važno. Udarec je mehak, kar napravi glas sličen bronastemu.

d **Razstava svojih slik** je priredil v Zagrebu slovenski slikar B. Jakac. V zagrebških umetniških krogih je zbudila Jakčeva razstava precej pozornosti.

d **Druga velika torpedovka**, ki jo grade v ladjedelnici v Splitu, bodo spustili v morje v začetku junija ter se bo imenovala Ljubljana. Boter nove torpedovke bo ljubljanski

župan. Za nas bo čast še večja, če bo dobila torpedovka napis v pravilni slovenščini.

d **Pri zaprtju ali pa pri avtonjah v psbavi** vzemite zjutraj na teče kozarec naravnega »Frans-Jesca« vodo.

d **Mladeniči rekruti!** Oni, ki ste potrjeni k vojakom in imete pravico do osvoboditve ali skrajšanega roka službe, čimprej šnji vstop v kader, odložitve službe v kadru — informirajte se in uredite svoje zadeve pravečasno! Ako je rok zamujen, se ne da več pomagati. — Vsa pojasnila daje proti malenkostnemu plačilu koncesionirana pisarna Per Franc, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova 14. — Za odgovor priložite kotek ali znamko za 6 dinarjev.

d **Za 90 letnice** turških prikazovanj priredi Prosvetna zveza v Ljubljani večje romanje v Lard. Oshed iz Ljubljane 12. julija popoldne ob 5, povratek 21. julija zvečer. Celokupni stroški znašajo 2400 din. Prijave sprejema Prosvetna zveza, Ljubljana, Miklošičeva c. 7 do 1. junija. Pri prijavi je treba vplečati 300 din, ostalo svoto pa do 1. julija. Vsak romar, si ohrabi svoj potni list, vizume preskrbi Prosvetna zveza.

d **K višarski Materi** boljši pomorajo članice Marijinih družb iz vrhniške dekanije, dekanije Ljubljana-okolica, dalje šmartno pri Litiji, Kamnik in Moravče. To romanje je namenjeno le za študente Mar. družb. Oshed iz Ljubljane 30. julija zjutraj ob pol 8, prihod na Višarje popoldne ob 4, zvečer romarska pobožnost, naslednji dan 31. 7. zjutraj cerkveni govor, skupno obhajilo, ob 9 slovo iz Višarj, prihod v Ljubljano popoldne ob 5. Romanje vodi voditelj Marijinih družb g. dr. T. Klinar, stolni župnik. Priglasiti se je treba pri voditeljih Marijinih družb. Navesti je treba: ime in priimek, rojstno leto, ime očeta in matere in priložiti sliko. Vsi izdatki t. j. vožnja po Jugoslaviji, po Itelji in skupni potni list znašajo 80 din od osebe. Vodstva Marijinih družb naj pošljejo prijave na Prosvetno zvezo, Miklošičeva c. 7 do 15. junija. Splošno skupno romanje, ki ga priredi vsako leto Prosvetna zveza pa bo letos 13. in 14. avgusta z letim sporedom kot druga leta. Za to splošno romanje se je treba priglasiti do 15. julija pri Prosvetni zvezi, Miklošičeva c. 7. Vsi izdatki 80 din.

NAZNANILA

n **Opozarjamo** na priljubljeno hinkočno romanje na Trsat z izletom na prekrasni otok Rab, ki bo letos izredno lepo. Zaktevajte takoj brezplačno navodila pri »Družini božjega svetca, Ljubljana, Sv. Petra nssip 17.

n **Došli, ki žele postati redovni duhovniki** in nekoč kot misijonarji delovati med narocni v Južni Africi, se sprejmejo v misijonistične Knebleharjev zavod v Dravljah. Mesečnina nitka. Misijonistični oškinjsko šolske gimnazije v St. Vidu. Sprejemni izpit lahko napravijo na katerikoli gimnaziji. Za pojasnila se je obrniti na Misijonistične Knebleharjev zavod, Dravljje, p. St. Vid nad Ljubljano.

KULTURNI KOTIČEK

Mladoslovenci prvi rod

Frane Erjavce (1864—1897), Ljubljancan, profesor prirodopisa v Zagrebu in Gorici. Bil je zvest sodelavec Janežičevega Slovenskega glasnika. Znan je kot pisatelj povesti, še bolj pa slik iz narave in prirodopisnih knjig. Bil je dober opazovalec ljudi, pa tudi narave, z lahkoto je opazoval naše narodno življenje. Njegov jezik je preprost in polu ljudskih izrazov. Svoje pisateljsko delo je začel s spisom Zaba, ki je izšel v Vajah. Vaje so bile dijaški časopis, ki je izhajal v ljubljanskem Alojzijevešču in ki so ga pisali sami študentje. Začel je izhajati 1864. Sodelovali so pri njem v začetku Erjavce, Jenko, Tušek, Zarnik in Mandeljc. To ni samo suho opisoval živah, ampak tudi njihovo življenje. Zlasti je lepo njegovo delo: Kako se je alinarju iz Goloveca po svetu go-dilo. Ta spis je prava povest iz življenja narave. Napisal je mnogo znanstvenih razprav. Priredil pa je tudi mnogo šolskih knjig. To so bile prve slovenske šolske knjige iz prirodopisa. Pisal je tudi potopise, zlasti je znan Ena noč na Kitaju. Iz narodopisa je znan njegov oris Božički večer na Kranjskem.

To je bilo iz njegove stroke. Bil pa je tudi dober pripovednik. Zvana je njegova povest Hudo brezno ali Gozdarjev rejnec. Povest govori o tihotapatstvu. Kdo ne pozna njegove povesti: Ni vse zlato, kar se svetli. Saj je izšla pred davnimi leti tudi v Mohorjevi družbi in ljudstvo jo je rado prebiralo večer za večerom. Pa tudi, saj jo imajo vse šolske šitanke. Kdo se ne spominja Blaža Čerina, ki je že skoraj propadel, pa se je zopet dvignil, ko ga je življenje temeljito poučilo. Čerin je lezel v dolgove. Pa se mu primeri, da je našel na svoji njeni železno rudo, ki se je svetila. Misli je, da je zlato. Nesel ga je v Cedad, v Videm in Gorico, da bi prodal to dragocnost, a povsod se ga odgali, češ ni vse zlato, kar se svetli. V Gorici pa ga policija napoti do učnega profesorja Podlogarja, ki ni nihče drugi kakor sam Erjavce, in ta ga pouči, da je to navadna železna ruda. Podlogarjev profesor ga lepe pouči in vsoga prenovljenega z denarno podporo pripravi na boljše pot, ga dvigne in mu da močno vero v življenje. Čerin je krenil na pravo pot življenja. Tako je Erjavce ne samo pripovedoval, ampak tudi učil. To je tudi njegov najboljši spis. Erjavce pa je tudi prevajal. Zbiral je tudi narodno blago. Tudi Simonu Gregorčiču je pomagal pri prvi knjigi njegovih peeml.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Prvi maj je potekel tako v Ljubljani kakor drugod v Sloveniji in državi brez vsakega nemira. Ljubljansko krščansko delavstvo se je zbralo na Rožniku pri službi božji. Delavstvo je sodelovalo z ljudskim petjem. Delavski praznik 1. maja je pokazal, kako močna je krščanska zavest med ljubljanskim delavstvom.

d Nemčijo, Italijo in Švico obišče naš gradbeni minister Stoševič. Njegovo potovanje je menda v zvezi z nameravanimi javnimi deli v Jugoslaviji, saj imajo v omenjenih državah vzorno urejene ceste.

d Trenja med Hrvati. Vladko Radič, sin pokojnega Stefana, priporoča v svojem »Narodnem valcu«, da se temeljito razčistijo vrste bivše HSS, ki so pripeljale stranko v sedanjí položaj. Radič silno ostro obsoja, da se vsak, kdor kritikuje sedanje stanje v stranki, proglašča kot nasprotnik hrvatskega naroda ali kot komunist.

d Okrog 50.000 delavcev s 30 godbami je bilo na velikem shodu Jugoslovanske delavske zveze v Belgradu. Na zborovanju je govoril tudi predsednik vlade dr. Stojadinović, ki je med drugim povedal izjavo nekega francoskega delavskega voditelja, češ, da je mlad delavec, ki ni komunist, strahopetnež, da pa je delavec, ki je že star 21 let, če je še komunist — bedak.

d Invalidi in minister g. dr. Krek. Na občnem zboru JRZ v Mariboru je minister dr. Krek rekel tudi tole: »Zdaj se bavimo z invalidskim zakonom. Lanski dodatek starega zakona nam je dal 11.000 novih upravičencev do invalidskih podbor. Hočemo pa to vprašanje pravično in dokončno rešiti, ker ne moremo dopustiti, da bi bili prikrajšani tisti, ki so za državo žrtvovali vse svoje sile. Take žrtve morajo biti pravično in popolnoma poplačane in priznane.«

d Kjer je resnična svoboda. Na velike pevke svečanosti v Stuttgartu, ki bodo meseca junija, bodo odšli tudi številni Nemci iz Jugoslavije. V Zemunu živi posebno veliko nemških državljanov, tako da imajo v tem mestu kar svojo mestno četrt. Po zadnjih podatkih jih je v tem mestu okoli 6000. Nemci iz naših krajev

bodo odšli v Stuttgart pod vodstvom svojega »Kulturbunda« in bodo po pevskih svečanostih naredili nekaj izletov po Nemčiji. Računajo, da bo iz Jugoslavije tedaj odšlo na obisk v Nemčijo nekaj deset tisoč Nemcev.

NESREČE

d Spodrsnilo mu je. Na železniški postaji na Ježici je bil uslužben kot delavec 32 letni Jože Kreclar, po poklicu čevljarški pomočnik iz Varaždina. Kreclar je imel nalogo obtesavati železniške pragove. Te dni je stal na kupu pragov, pri čemer se mu je spodrsnilo, da se je prevrnil na tla. Pri padcu se je hudo ranil na hrbtenici tako, da je izgubil dar govora. Reševalni avto ljubljanski ga je prepeljal v bolnišnico.

d Sto ovc je uničil ogenj z jačnjčki vred v vasi Bezbedje pri Nevesinju. Ponoči je namerč nenadoma izbruhnil požar v staji, ki je bila založena s senom. V staji je bilo tudi nekaj koz. Ko je požar izbruhnil, so koze brž poskakale skozi okno, ovcam pa so se mali jačnjčki toliko smilili, da jih niso hotele zapustiti. Žalostna je bila po požaru slika pogorišča. Ovce so dobesedno zgorele, le njihove kosti so tu pa tam še ležale po tleh. Kmetje so sicer takoj prihiteli, da bi pogasili ogenj, pa je bil ves njihov trud zaman.

d Pogorel je posestnik in župan Jakob Tumpej pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. d 738 požarov je bilo lani v dunavski banovini. Škode nad 16.000.000 din.

d 575 požarov je bilo lani v Zagrebu. Škoda so cenili na 34 milijonov din. Pri teh požarnih nesrečah je izgubilo življenje 8 meščanov in 3 gasilci.

d Še dva požara. V Spodnji Gorici pri Račah je zgorelo stanovanjsko poslopje Marije Španinger. Požar se je razširil tudi na gospodarsko poslopje ter je škoda 10.000 din. Ogenj je nastal zaradi slabega dimnika. — V Takraju pri Meži so zgoreli svinjski hlevi posestnika Franca Prاتمekerja. Požar je nastal v svinjski kuhinji.

d Še en požar. Zločinaka roka je podtaknila v vasi Hrib pri Sinjem vrhu požar, ki je uničil petim posestnikom vsa gospodarska po-

Žirava v nekem nemškem živalskem vrtu je dobila mladiča, ki je bil prvi dan 1 m 60 cm visok.

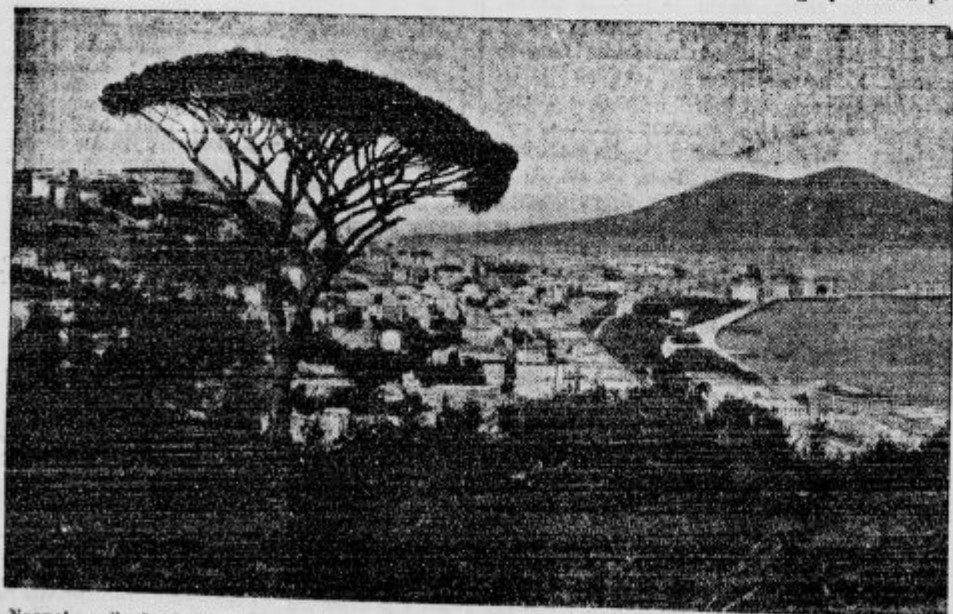
slopja. Začelo je greti ob pol 3 v noči od pretekle nedelje na ponedeljek pri posestniku Pavlu Šnelerju, ki je najhujše prizadet, ker si ni mogel rešiti nič drugega, kakor svoje in svoje družine življenje ter šest glav živine, vse drugo mu je uničil požar. Ostali štirje prizadeti sosedje so si rešili skoraj vso premoščino. Na kraj nesreče so prihiteli gasilci s Sinjega vrha, ki so z neumornim delom in s svojimi malimi brizgalnami ves dan v ponedeljek gasili goreča poslopja in preprečili, da se ogenj ni še bolj razširil.

d Z vlaka je padel v Trbovljah in si prebil lobanjo železniški delavec Jože Dolar iz Suhadola. Huda poškodba.

d V Hudičevem grabnu se je smrtno ponesrečil 26 letni trgoveški pomočnik Ferik Jožef iz Celja. Ono nedeljo je pohitel v Hudičev graben, da bi se s svojim prijateljem Tinotom vadil na »Dveh cinah« v plezanju za velike letošnje ture, za katere sta že imela program. Vesela, razigrana in s slovensko pesmijo sta prišla na določeno mesto. Ferik si je navezal vrv, zabil klin in začel z zavarovanjem. Ponočno je zaklical svojemu tovarišu »Drži dobro!« Nenadoma je onahnil, zdrknil kakih 15 metrov in obvisel na vrvi. Pri padcu si je prebil tilnik in dobil hud pretres možganov, tako da je podlegel poškodbam.

d Iz stroja je izbruhnila tekoča tvarina. Te dni se je pripetila v livarni Peng v Mariboru huda nesreča, ki bo imela za dva mlada človeka usodne posledice. V tovarni so stiskali v stroju tekočo medenino. Pri tem delu je bil zaposlen delavec Ivan Sinkovič, njegov posel pa je nadzoroval inž. Ortner. Naenkrat pa je iz stroja izbruhnila tekoča kovina ter je brizgnila obema v obraz. Oba je močno poškodovala po vsem licu ter sta dobiha žarečo kovino tudi v oči, tako da bosta najbrž oba izgubila vid. Inž. Ortnerja so takoj prepeljali v Gradec, Sinkoviča pa so spravili reševalci v mariborsko bolnišnico.

d Kamenje ga je docela zasulo. Iz Ravne reke poročajo, da se je v tamkajšnjem rudniku dne 15. aprila smrtno ponesrečil Slovenec kopač Karel Glivar iz Škofje Loke. V rovu se je nanj zrušilo ogrodje in krovno kamenje ter ga docela zasulo. Pokojni Glivar se je pred 7 me-

Neapel, najlepše italijansko mesto, bo čez nekaj dni pozorišče velikanake pomorske parade, ki jo bodo priredili Italijani svojemu prijatelju Hitlerju, ki bo prišel obiskat Mussolinija. Za ta obisk delajo že dolgo velikanske priprave in obeta biti nekaj edinstvenega.

seci poročil s Skofjeločanko ter je ostal tudi na svojem novem službenem mestu katoliško zaveden mož. Bil je zelo agilen v tamkajšnji cerkveni občini. Tekom zadnjih dveh let je pokojni Glivar že četrti Slovenec, ki se je ponesrečil v tem rudniku.

d Most se je vdrl. V sredo 27. aprila je peljal uslužbenec graščine Koča vas Peter Martinčič z graščinskimi volmi tovorni voj čez leseni most pri žagi Jakoba Silca na Vrhnikih, ki drži čez potok Obrh. Ker so se volji zaradi klanca po gnali, se je ravno, ko so bili sredi mosta vdrl in sta vola z vozom vred padla dva metra globoko v vodo. Sreča je bila, da voda sedaj ni deroča. Voz in vola so s težavo rešili. Potrebno bi bilo, da bi se oblast pozanimala in pripomogla k gradnji novega mostu.

d Pri delu se je smrtno ponesrečil. Broman Matija, posestnik na Stražišču pri Prevaljah je s hlapcem odžagal smreko, ki jo je podrl vihar. Ogromen štor se je nato prevrnil in oba pritisnil k tlom. Hlapec se je rešil še nepoškodovan in priklical sosede, da so pomagali odkopati gospodarja, ki pa je med reševalnim delom izdihnil, ker mu je panj zlomil vrat in hrbtnico.

d Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zavžite zjutraj in zvečer po četrtinki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Ogl. reg. 5 br. 20474/30.

d Razne nezgode. Nogo si je zlomil v predilnici v Trziču delavec Aleš Meglič. — Pri padcu s kolesa se je močno poškodoval na glavi 57 letni poštni nastavljenec Franc Glavnik iz Ljubljane. — Na Rožnem vrhu pri Celju je pri napajanju brčnil konj 44 letnega posestnika Dimca Antona in mu zlomil več reber. — V Klenovškem rudniku je 26 letnega rudarja Turmana Franca iz Huma ob Sotli zadel jamski voziček in ga tako močno udaril po bradi, da si je nesrečnež odgriznil jezik. — Z lestve je padel in dobil hude poškodbe devetletni Gruden M. iz Gilincev pri Ptujju. — Na prvi dan maja zjutraj ob tričetrt na 7 se je zgodila na litijski postaji prometna nesreča. Skozi postajo je vozil tovorni vlak ko se je iztiril vagon. Vlak je v polnem diru — 30 do 40 km na uro — vlekel iztirjen vagon za seboj približno 1 km daleč. Vagon je bil skoraj popolnoma razbit.

NOVI GROBOVI

d Prosi, Marija, prosi za nas! Na Vrhnikih je umrla bivša gostilničarka Marija Conček. — V St. Vidu nad Ljubljano je mirno v Gospodu zaspala 89 letna Uršula Porenta. — V Kranju je zapustila solzno dolino posestnica Ivanka je Logar roj. Bugar. — V Vojniku so djali v grob bivšega župana in posestnika Josipa Ura-tariča. — V Zagorju ob Savi so pokopali rudniškega uradnika v p. Ivana Hauptmana. — V Smedniku je umrl 73 letni Rozman Anton pd. Bolkov oče. — V Novem Celju je zapustil solznodolino dr. Boris Krištof. — V Celju so pokopali šolskega upravitelja v p. 83 letnega Ivana Kerna. — V Ljubljani so odšli v večnost: posestnik Franc Zivec, šolska upraviteljica v p. Hermina Lundrova, fotografski mojster Franc Kunc, Ana Skof, železniški uradnik v p. Martin Matičič, tiskarski faktor v p. Franc Ojstriš, Ana Bricelj roj. Klemenc, soproga zvaničnika Franciška Dolinar, Pavla Janežič in železniški upokojenec Jožef Keršič. Naj počivajo v miru!

Pri
gripici
vzemajte
ASPIRIN
TABLETE!
BAYER
Pazite na Bayer-jev križ!

Oglas je registriran pod 5 št. 441 od 24. III. 1936.

Mednarodni mladinski tabor v Ljubljani

Cilj, katerega si je stavila naša mladina, združena v Zvezi fantovskih odsekov in Dekliških krožkov v Ljubljani v svoj lanskeletni in letošnji delovni program, velika mednarodna mladinska prireditev na Stadionu v Ljubljani, je pred nami.

Komaj dobrih 7 tednov nas loči od veličastnih trenutkov, ko bo vsa naša poštena mladina po dolgem neprostoovoljnem počitku zopet z rano ob rami, skupno s številnimi zastopniki drugih kulturnih narodov Evrope, svobodno manifestirala za večno lepe ideale, vzor ideale naših staršev, za sveto materino besedo, krščansko kulturo, zvestobo svojem Bogu, kralju, narodu in veliki močni državi, naši Jugoslaviji.

Na Stadionu v Ljubljani, ki je sprejel doslej že 100 in 100 tisoče najboljših mladine, mož in žena, bo v dneh 26. do 29. junija t. l. točno po 19 letih zopet nastopal svet slovenskega naroda, njegova mladina, skupno z mladino drugih narodov, ki bo tedaj zbrana v Ljubljani.

Poleg moralne vzgoje, vzgoje duha, ki jo prejema ta mladina v naših organizacijah, skrbita in vzgajata zvezi fantovskih odsekov in dekliških krožkov svojo mladino v obilni meri tudi v telesno-kulturnem oziru, in sicer po najmodernejših izkustvih sodobne telesne kulture, zavedajoč se silne važnosti in pomena take vzgoje za vsakega posameznika, družino, kakor tudi za celoto, za ves narod, državo. Uspehe tega dela bodo pokazali naši kmečki fantje in dekleta, kakor tudi ostala mladina tedaj na Stadionu pri velikem telovadnem in športnem nastopu, pri akademijah in igrah, pri tekmah pa se bodo v medsebojni plemeniti borbi kosali le najboljši.

V boju prekaljena, vsa pomajena in prenovljena nastopa mladina v čast naroda in države že danes po vsej domovini s takšnim elanom kot še nikdar doslej. V izredno veselje, čast in ponos pa si šteje ta mladina udeležbo številnih sorodnih nam organizacij iz inozemstva, ki so na ta način izkazale našim organizacijam popolno priznanje za vse dosedanje delo, s tem pa tudi dokazale, da znajo pravilno ceniti naše stremljenje, ki go-edino za tem, da se ohrani mladina, ki je bodočnost naroda, zdrava in to v vsakem oziru.

Amerika, Belgija, Luxemburg, Nizozemska, Poljska, Švica, vse te države bodo zastopane na našem mednarodnem mladinskem taboru v Ljubljani, zlasti številna pa bo udeležba iz Francije in prav posebno še iz bratske Češkoslovaške, ki s pozornostjo in velikim veseljem zasleduje vsa delo še od početka naše organizacije.

Številno članstvo sorodnih nam organizacij v vseh imenovanih državah, deželah, mestih, trgih, vaseh itd. govori o našem taboru, pišejo o naši mladini, o lepoti naših krajev, o Jugoslaviji itd., vsak v svojem okolišu, med svojim narodom, a veliko ljubeznivo in veseljem za čast našo, kakor tudi za čast in ugled naše države Jugoslavije.

Ljubljana, kulturno središče vseh Slovencev, bo sprejela tedaj vse te številne goste s svojo znano slovensko gostoljubnostjo in ljubeznivo kakor doslej vedno ob takih prilikah.

In ti, mladina, dokaži tudi v dneh tabora pred vsemi številnimi zastopniki kulturnih narodov Evrope, ki bodo zbrani tedaj v Ljubljani na naši prireditvi, moč in disciplino svojih mladih organizacij, ter sposobnosti malega, toda kulturnega naroda, Slovencev. Jože Hvalte.

RAZGLED PO SVETU

Vojna na Daljnem vzhodu

Kitajska armada, ki se bojuje na skoraj 50 kilometrov dolgi bojni črti ob Velikem kanalu, 18 do 28 km severno od lunghajske železnice, z velikim uspehom napada in odbija japonske napade. Čeprav ni velikih sprememb na bojni črti, vendar beležijo kitajske čete večje uspehe kakor Japonci. Kitajske čete so zavzele Kuan-Ti-Miao, kjer je tempelj kitajskega božja vojake. Mesto leži v bližini Tačenga. Kitajci zatrjujejo, da jim je uspelo z velikim uspehom odbiti japonski protinapad pri Nikovu, ki leži 18 km severozahodno od Tajčočvanga, kjer je izgubilo življenje 900 Japoncev. Nadalje poročajo, da so Kitajci japonski napad na Pejsijen, ki leži 90 km severozahodno od Čova, popolnoma odbili. Kitajski general Li-Tsung-Jen je zelo zadovoljen z uspehom kitajske armade in

je dal tujim časnikarjem izjavo, v kateri pravi, da se kitajske čete z uspehom bore in odbijajo vsak japonski poskus, da bi prodrli pri Lung-haju. Z velikim uspehom vodijo gverilsko vojno, ki prizadeva Japoncem ogromne škode, tako armadi kakor prevozom. Kitajci delajo počasi, a gotovo, tako se je izrazil general Li-Tsung-Jen. Nadalje pravi, da je Japonce vojala ofenziva pri Lunghaju prvo polovico aprila na 30.000 mrtvih in 1000 ujetnikov. Medtem pa, ko so Japonci premeščali svoje čete iz pokrajine Šansi, Honan in Hopeh, je uspelo Kitajcem po krvavih bitkah zopet zavzeti več mest v teh pokrajinah.

***

Na Španskem bojišču, ko to pišemo, nič posebnega.

V čem so se Francozi in Angleži sporazumeli

Važen dogodek teh dni so posvetovanja, ki so bila v Londonu med zastopniki angleške in francoske vlade. Seveda ne moremo točno povedati, kaj so se za res gospodje diplomatje pogovorili. Naj zato navedemo samo domneve časopisja: Domenili so se o vojaškem sodelovanju obeh držav, če bi se bilo treba braniti pred kakšnim napadalcem. V tem oziru bosta obe državi sodelovali tudi v gospodarskem pogledu, zlasti kar se tiče dobave surovin, železa, jekla in bakra, tako da lahko govorimo o vojaško-gospodarski zvezi med Francijo in Anglijo za vsak primer. Glede Češkoslovaške so se domenili o skupnih korakih, da bi se

vprašanje pravice, ki naj jih češkoslovaška republika prizna svojim nemškimi državljanom, reši tako, da ne bo ogrožen mir. Na vsak način mora Nemčija iz izjav francoskih in angleških državnikov posneti, da zapadne velesile ne bodo mirno gledale nobenega koraka, ki bi bil naperjen proti neodvisnosti češkoslovaške republike. Angleški državniki so svojim francoskim tovarišem priporočali, naj bi Francija čimprej sklenila sporazum z Italijo v istem oziru na stališču, da sporazuma ne bo težko skleniti, ako se reši španska zadeva tako, da ne bodo trpele francoske koristi v Sredozemskem morju.

Češka država in Nemci

Z ozirom na precejšnje zahteve največje češkoslovaške nemške stranke je, kot piše časopisje, češkoslovaška vlada poslala francoski kakor tudi angleški vladi spomenico, v kateri trdi, da imajo glede šolstva Nemci že vse, kar imajo Čehi. Praška vlada nadalje izjavlja, da bo dvojezičnost na uradih uvedla povsod, kjerkoli obstoja nemška narodna manjšina, tako da bo lahko pri vseh državnih uradih Čeh govoril češko, Nemec pa nemško. Dalje bo češka vlada sprejela nemške uradnike ne samo v upravno službo, marveč tudi v vse javne državne in samoupravne službe, ki so pod nadzorstvom države sorazmerno s številom nemškega prebivalstva v državi. Pri javnih delih na nemškem ozemlju

ali tam, kjer ima nemška manjšina prevladujočo moč, bo češka vlada upoštevala izključno le nemška podjetja in nemško delavstvo.

Edino v generalnem štabu se udeležba Nemcev ne bo upoštevala. Tako spomenica. Ta točka je za trajno prijateljsko razmerje med Čehi in Nemci naravnost pogubna, saj uvršča Nemce med nezanesljive državljane. Popolna neodvisnost in varnost Češkoslovaške je po našem skromnem mnenju zajamčena predvsem v polni enakopravnosti vseh narodov te republike in ne nazadnje v vzajemnem delovanju generalštaba obeh prizadetih držav. — Na Češkem je več kot 3 milijone Nemcev.

ITALIJA

Še in ono. V visoki starosti 92 let je v Gospodu zaspal Miha Stanta, oče g. župnika Vinka Stante v Sempolaju na Krasu. — 29-letni Damjan Podberšič je našel v bukoviškem gozdu granato, s katere je skušal strelčiči broa. Pri tem je nevarni izstrelek eksploziral in nesrečnega fanta razmesaril do smrti. — Druga nesreča se je pripetila na strahotni Kalvariji nad Podgoro. 43-letni Ka-

rel Peric, doma s Krasa, bivajoč v Podgori, je šel oni ponedeljek popoldne za vojnim strelivom na pobočje nevarnega griča. Okrog dveh popoldne je preko vasi odjeknil močan strel. Ko so vaščani prihiteli na kraj nesreče, so našli Perica mrtvega v mlaki krvi; granata ga je ubila. — Pod naslovom »Mesečnik svetogorskega svetišča« je izšla te dni prva številka slovenskega mesečnika, ki ga izdajajo očetje redovniki na Sv. gori pri Gorici. Počasi, pa gotovo. — Stara granata izza ča-

sov svetovne vojne je do smrti razmesarila 43-letnega Franceta Perina iz Podbrda. — V St. Petru pri Gorici je granata pretrgala nit življenja 29-letnemu Damjanu Podberšku iz Vrtojbe. — Zopet je granata budo poškodovala 41-letnega Alojzija Godino iz Ajdovščine in 47-letnega Toneta Kravsa iz Boveca. — Na cesti v Kalu pri Kanalu sta zgrmela z avtom v prepad Gino Grašovin in Anton Znidaršič. Prvi se je pobil do smrti, drugi je odnesel le zlomljeno roko ter nekaj lažjih prask po obrazu. — Pod voz je padel in se hudo poškodoval Miha Berlot iz Kanala ob Soči. — S senika je padel in si zlomil lobanjo 50-letni Ivan Cerne iz St. Petra pri Gorici. — Električno razsvetljavo so dobile vasi Šmarje, Branica in Svina v rihemberški občini. — Zgorelo je posestvo Andreja Kokošarja v Tolminu. — V tržaški pokrajini je razpisanih 83 učiteljskih mest, a zanje ni zadosti prosilcev. V Jugoslaviji pa imamo učiteljstva preveč, zlasti zaradi smučenikov, ki so večši italijanščine in bi bili neredki brez nevarnosti lahko ostali tam za mejo, kjer je ostala slovenska duhovščina, vedno pripravljena za narodnost tudi kaj potrpeti.

ALBANIJA

s Poroka. Ono sredo je bila svečana poroka albanskega kralja Zoga z madžarsko grofico Appony. Ker sta kralj in kraljica različne vere, so izvršili poroko kar civilno. Poročil ju je predsednik albanskega parlamenta. Priči sta bila kraljev svak in italijanski zunanji minister grof Ciano. Takoj po poroki je bilo slavnostno kosilo, po kosilu pa sta se novoporočenca odpeljala v Drač, kjer bosta preživela medene tedne v novo zgrajenem dvorcu. Poleti bo odpotovala kraljica Geraldina v Ameriko, ker je njena mati rojena Američanka.

ČEŠKOSLOVAŠKA

s Češkoslovaška ljudska stranka, politična organizacija čeških katoličanov, odločno zavrača zahteve čeških Nemcev ter predlaga ustanovitev češkoslovaške domovinske fronte, v kateri naj se zbere vsi rodoljubi, predlaga takojšen sporazum s Slovaki in zblizanje z Italijo in Poljsko. Tako piše njeno glasilo »Lidove listy«. — Škoda, da gospodje na sporazum s Slovaki niso mislili že pred leti in ne šele sedaj, ko voda v grlo teče.

NEMČIJA

s Zadnjih so nastopili avstrijski vojniki v avstrijskih uniformah te dni v Berlinu za Hitlerjev 50. rojstni dan. Korakali so tudi v starem avstrijskem paradnem koraku, ki pa je v Berlinu zbudil mnogo veselosti. Na paradi je pokazala nemška vojska svoje najnovejše orjaške tanke. Ti so po 18 ton težki ter imajo 7,7 cm top ter več strojnico. Posadka šteje 4 može. Tanki so zelo okretni in hitri. — Oton Habsburški namerava prodati v Amsterdamu znani avstrijski kronski diamant »Florentinec«, ki se ceni na 30 milijonov din in bi jih, če bi bilo kaj pravice na svetu, morali razdeliti med nasledstveno državo.

s Razo iz Korotana. V St. Janžu v Rožu je pel novo sv. mašo g. Janko Hornböck. — Na Radišah je umrl 91-letni Jakob Herman pd. Horej. — Nadučitelj Luka Viternik v

Globasnici je premeščen v Tigerče. — Pliberški kaplan Anton Nagel je bil prestavljen na Bistrico ob Dravi. — Na svojo župnijo se je po daljši odsotnosti zopet vrnil župnik Ivan Sekol v Globasnici; njegovi farani so mu pripravili prisrčen in ganljiv sprejem. — V Pilberku so položili k večnemu počitku ugledno in pobožno ženo Marijo Komar, mati Jožeta Komarja, župnika v St. Jurju ob Vinogradih. — Varnostna policija iz rajha se je oni petek poslovila od Celovca in se vrnila zopet v Porenje, kjer ima svoje stalno bivališče. — Nadučitelj Josef Holzer je bil premeščen iz Medgorij v Dobro vas. — Na šentviški cesti sta se 23. aprila prevrnila z motornim kolesom vojaka Pavla Orasch in Walter Roj v trenutku, ko sta se hotela izogniti neki ženski. Ponesrečenca so težko poškodovana odpeljali v bolnišnico. — Na posestvu Jožeta Ibovnika, pd. Bobeja v Galiciji, je izbruhnil požar, ki je namah uprepil celo kmetijo. Zgorele so tudi štiri krave, dva vola in več svinj.

s Narodnostimi manjšinami so povsod težave. Nemški časopisi na Poljskem so začeli v zadnjem času hudo napadati poljsko vlado, ker da zatira nemške manjšine na Poljskem. Listi pozivljajo vse Nemce na Poljskem, da se združijo v enotni organizaciji. Vse nemške organizacije so razvile v zadnjem času zelo živahno delovanje ter so pripravile neko nedeljo okoli 40 zborovanj. Nastop nemških organizacij je napravil v poljski javnosti zelo močan vtis in ni izključeno, da bo imel še politične posledice.

ANGLIJA

»Za vsak slučaj«. Zanimivo izjavo je podal pred kratkim finančni minister v angleški poslanski zbornici o zalogi hrane, ki jo je nabavila Anglija za primer vojne. Po-

ročajo, da je vlada v teku letošnjega in lanskega leta zares s pomočjo agentov nabavila v vseh krajih sveta hrane v teži 15 milijonov ton. Ta hrana je skoraj vsa na britanskem področju, deloma pa je še na poti. Nakup hrane je potekal v največji tajnosti. Angleški tajni agenti so delali zelo previdno in tiho, da ne bi povzročili špekulativnega porasta cen. Hrana je spravljena v posebnih skladiščih, ki so bila pred skladiščenjem pregledana od posebnih komisij. Izdelan je tudi načrt glede razdelitve hrane raznim velikim in malim trgovcem ter ljudstvu. Poleg teh zalog hrane je angleška vlada nabavila še 400.000 ton sladkorja v vrednosti dveh milijonov funtov, ki bo služil za vojno zalogo.

DROBNE NOVICE

Umrl je bivši češkoslovaški ministrski predsednik Udržal.

Vse premoženje so zaplenili iz Avstrije pobeglemu dunajskemu baronu Rotschildu.

Konkordat Vatikana z Avstrije je še vedno v veljavi, izjavlja uradno vatikansko glasilo.

Nad 100 podmornic še ima danes Italija.

Pri zadnjem ljudskem štetju na Poljskem so našli 85 milijonov prebivalcev (2 milijona več kot pred 5 leti).

100 bombnikov je naročila angleška vlada v Ameriki.

27 milijonov katoličanov je sedaj v Nemčiji.

34 novih župnij bodo letos ustanovili in 20 novih cerkev sezidali v Romuniji.

160 najmedernejših bombnikov je dobila Kitajska iz Rusije.

1050 novih šol se zgradili minulo leto na Poljskem.

Angleška vlada je dovolila Otonu Habsburškemu, da se naseli v Angliji.

Ob 80-letnici Knobleharjeve smrti

Dne 13. aprila je poteklo 80 let, odkar je v Neaplju, na poti iz Afrike v domovino, umrl veliki Slovenec, slavni afriški misijonar in pionir dr. Ignacij Knoblehar.

Rodil se je 6. julija 1819 v Skocijanu na Dolenskem. Ljudsko šolo je obiskoval v Kostanjevici in v Celju, gimnazijo pa v Novem mestu. Kot 17-leten petošolec je prvič videl slovečega indijanskega misijonarja Baraga in poslušal njegove govore ter pozneje bral njegova zanimiva misijonska poročila. Modroslovje je študiral na ljubljanskem liceju. V tem času se je pridno učil tudi modernih jezikov, brez katerih misijonar na svetu ne more izhajati. Znal je govoriti najmanj 15 jezikov. Za misijonski poklic se je usposobil v Rimu. Tam je tudi pel novo mašo 14. marca 1845. Dve leti pozneje je odpotoval v Afriko. Njegovo misijonsko delovanje je bilo naporno. Toda Knoblehar je bil silno delaven in goreč misijonar in to tembolj, odkar je 1. 1848 postal apostolski vikar za celo Osrednjo Afriko. Žel je pa tudi lepe sadove svojega požrtvovalnega apostolskega dela.

Za nas ni zadosti, da samo občudujemo tega velikega sina naše domovine in njegove uspehe. Skrbimo za to, da bomo tudi mi vsaj en del svojega dela posvetili razširjanju kraljestva božjega na zemlji in vsaj del svojih gmočnih sredstev žrtvovali za misijone, za vzgojo misijonskih poklicev, za naše misijonarje v poganški Afriki.

To nalogo si je zastavilo tudi Misijonišče Knobleharjevo zavod (Ljubljana - Dravljce). Saj ima ta zavod kot svoj prvi namen to, da se v njem vzgajajo dečki v misijonarje za Afriko, kjer delavcev v vinogradu Gospodovem še tako zelo primanjkuje.

Da more misijonišče sprejemati gojence za majhno plačilo, potrebuje misijonskih prijateljev, ki radi kaj darujejo za vzgojo mladih misijonarjev. Naj bi se to leto znatno pomnožilo število dobrih misijonskih gojencev in misijonskih kandidatov, pa tudi število misijonskih dobrotnikov! Tako bomo najbolj in najlepše proslavili 80-letnico smrti dr. Ignacija Knobleharja, poleg škofa Baraga našega največjega misijonarja.

RAZNO

Z rožami so obogateli prebivalci otočja Scilly ob angleški obali. Slučajno je pred desetletji nekdo vsadil na puščavo zemljo narcise. Izredno podnebje in druge okoliščine so pripomogle, da so se narcise razevetele ravno v času, ko je v Angliji najhuja zima. Otočani so takoj pograbilili najnovejšo odkritje in nasadili na tisoče in pozneje na milijone narcisnih čebulic. Začeli so tudi gojiti vijolice, tulipane, mačke. Angleži, ki so strastni ljubitelji cvetja, so njihovi odjemalci. Danes so nekdo bedni otočani premožni ljudje sredi svojega rožnatega kraljestva.

Japonska družina Mitsui nima menda para v ostalem svetu. Vzor je prave kapitalistične družine. Upravlja ogromno premoženje, vodi svoje banke, ima svojo trgovino s svilo, bombaževino in volno, šteje ogromno industrijo za svojo lastnino in ima investirane vsake svote v tujih industrijskih podjetjih, vzdržuje za svoje zaposlene svoje zavarovalnice, trgovinski posli podjetja Mitsui.

L. Ganghofer:

75

Martinj kloster

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

»Moj škorec! Moj škorec!« je zavpila Ula, ker ji je kletka skoraj zdrknila iz naročja; komaj toliko da jo je še ujela.

»Zgani set Ven! Gor k očetul!« Henink je vlekel upirajočo se starko proti vratom.

»Čakajta vendar, da odložim ptič!« je kriknila dekla in otepala s komolci, da bi se oprostila; toda že se je znašla zunaj na temnem hodniku in sunek jo je odbil na stopnice; opotekla se je in ker je z rokama zastanjala samo malo kletko, je pri padcu udarila z obrazom na rob stopnice. Henink jo je zvelkel na noge in jo sunil naprej; nič se ni zmenila za svojo bolečino in še opazila ni, da ji kaplja kri z ustnic — njena edina skrb je bil ptič, ki je plašno frfotal med palicami; s tresočmi se rokami je otipavala kletko, ali ni kaj poškodovana, in je tarnala: »Moj škorec, moj škorec!«

Pri vratih v družinsko sobo ji je planil gospod Vace nasproti, popolnoma oblečen, opasan z lovskim nožem. Od togote komaj zmožen besede, je pograbil deklo in jo vlekel čez prag. »Molčala si, molčala! Do danes! Zakaj le, zakaj? Govori, ti pravim, kako je bilo tisto noč? Govori, ali ti pa razvežem jezik, da boš pela bolj ko tvoj škorec! Govori! Kako je bilo v oni noči?«

»Toda gospod, gospod,« je ihtela dekla, »strpite se toliko, da odložim nekam gajbico — poglejte, kako ubogi ptič!...«

»Govori!« je zakričal gospod Vace in ji s pestjo izbil kletko iz rok, da se je tanko paličevje sesulo na tla. Ptič je v razbiti kletki še plahutil s krili — potem je tiho obležal.

Za trenutek je stala Ula ko okamenela; smeh, ki so ga Henink in njegovi bratje zagnali spricho onemele žalosti stare dekle, jo je zdramil, solze so se ji udrle iz oči, ihteč in bebljajoč je iztegnila svoje stare roke in se zgrudila na tla.

Gospod Vace je hotel seči po njej, kar ga je prijala neka roka za laket. Reka, ki jo je privabil trušč iz njene izbe, je stala preč njim z razpuščenimi lasmi in v beli spalni obleki. »Kaj je dekla zagrešila, oče?« je vprašala s trepetajočim glasom. »To je neusmiljena kazen, ptič je bil edino veselje njenega bornega življenja.«

Vsevprek in segajoč si v besedo so ji začeli odgovarjati bratje in gospod Vace je zakričal: »Ptič! Ptič! Še za škorca bi se menda moral brigati, ko gre za vse, kar imam in sem! Dan in noč sem polegla ko zvezan na rokah in nogah. Pri vsakem dušku me je stresla groza pred čudežem, v katerega sem moral verjeti. In babji zlodej tu je čul ponoči, kako jo je unesel far s svojim pomagačem in je molčal! Molčal!« Iztegnil je roke po dekli. »Govori, ti pravim, govori!...«

Reka mu je zastavila pot. S težavo je brzdala svojo razburjenost, ki je govorila iz sleherne poteze njenega bledega obraza; očitno se je zavedala, da kliče nase težko uro, toda videla je usmiljenja vredno žalost stare dekle — in ni mogla molčati. »Če hočeš zvedeti, kdo je odpeljal duhovna iz tvoje hiše, vprašaj mene!«

V strahu in jezi, ko en sam krik, se je utrgala Rekina ime z ustnic vseh bratov; je Henink se je zakrohotal; »To bi si bil moral misliti že sam!«

PO DOMOVINI

Članicom dekliških krožkov

Veliki dnevi mednarodnih mladinskih prireditvev od 26.—29. junija v Ljubljani se z naglico približujejo. Nekateri črnogledi jim s strahom gledajo nasproti, me pa so jih veselimo in že vnaprej pričakujemo lepih uspehov, ker je v nas polno ognja in moči in komaj dušino v nas ogenj, ki si želi duška po dolgih letih sužnjeva. Sestre, gotovo nosite v sebi vse samo eno veliko misel: prispevati z vsemi silami, da bo naša velika katoliška ideja dosegla v junijo svoj višek! Pokazati hočemo pred onimi, ki so nas pred devetimi leti uklenili v verige, misleč, da ni sile, ki bi te verige zlomila, da so se naše moči v tej dolgi dobi že podvojele.

Dokaz temu je že maršna akademija v Unio-
na, ki je nad vse pričakovanje dobro uspela, vsaj je navdušenje v nabito polni dvorani raslo od točke do točke. Zdelo se nam je, kot da smo do tedaj tavali nekje v tujini, ta večer pa smo se našli bratje in sestre in veselje evidenca ni hotelo prenehati. Vas je bilo še lepše kot nekaj pred dolgimi leti.

Seveda je ta veliki prvi uspeh zelo razburil nasprotno duhove, ki so si dali duška v raznih opazkih. Neka dama iz njihovih vrst, ki jo je radovednost prignala v dvorano, se je ob koncu akademije ironično izrazila zlasti o dekliških točkah: »Lahko bi vzela rožni venec v roke in bi našla č Besede so bile izrečene zaničljivo, a nas more taka sodba samo zadovoljiti. Ponosni moramo biti, da zmoremo akademijo, ki skoro v vseh točkah kaže neko pobožnost in nežnost Rea, tak mora biti naš dekliški šport; nič slabega, nič nizkega ne sme biti v njem. V športu hočemo pokazati in uteliniti našo notranjost, ki mora biti po naših lepih katoliških načelih vse čista in zdrava.

Dobro se zavedamo, da so lepe in značajne duše poleg cerkve vzgajajo v naših prosvetnih domovih. Sestre, tu se zbirajte in pripravljajte za junjske prireditve, tu se vžigajte in navdušujte, tu se vadite v telovadbi. Iz prosvetnih domov pa pridite v junijo polne ognja v strajnih vrstah k nam v Ljubljano. Nobena žrtev vam ne sme biti

pretežka, vsaj je ves uspeh odvisen od vas samih, od vašega dela in priprave.

Sestre, ko se same pripravljate na te velike dni, pa se pozabite na naše mladenke. Tudi njim vsem omogočite, da bodo prišle na glavni prireditveni dan 29. junija v Ljubljano. Te naše ljube doračajo naše mladine se že veselimo, ona mora biti krona naše prireditve, ona mora zlasti našemu slavnostnemu sprevedu prineseti življenje!

Sestre! Pojdite na delo, da bodo junjski dnevi res veličastna manifestacija naše katoliške misli!

V Súčino

Stilsko okrožje fantovskih odsekov opozarja vsa sosednja okrožja, da priredi zadnjo modeljo v maju, 29. maja, okrožni mladinski tabor, na katerega že sedaj vabimo vso slovensko javnost.

Cerkev na ljubljanskem barju

Ljubljansko barje doživlja velike dni, ki bodo ostali v spominu že poznim rodovom. Lani na zadnjo nedeljo maja so v imenu božjem začeli z delom za svojo cerkev sv. Mihaela. Zabiljenje 500 pilotov v mehko barjansko zemljo je bilo težko in dolgoletno delo, tako da so šele 22. avgusta mogli položiti temeljni kamen. Do zime so spravi-
li stavbo pod streho, spomlad se je delo takoj nadaljevalo in prihodno nedeljo, 8. maja, bo v novi cerkvi že prva služba božja. S tem bo izpolnjena dolgoletna želja in velika potreba Barjanov. Ves trud, ki so ga imeli z dovažanjem materiala, in vse denarne žrtve, ki jih je že bilo in jih še bo treba doprinesiti, pa bodo poplačane, ko bo cerkev dokončana in slovesno blagoslovljena. Za enkrat bo namreč uporabljen le en del stavbe. Cerkev se gradi po načrtu mojstra Plečnika in bo nekaj svojevrsnega, kar si bo vsak z veseljem ogledal. Najlepše priliko za obisk nove barjanske cerkve imate tedaj, ko prihajate na božje pot na Rakovnik. Dobro pol ure pod Rakovnikom proti Črni vasi stoji in bo vsako nedeljo ob 9. služba božja v njej; v majniku bodo ob pol 4. tudi šmarnice. Seveda bo stal v njej tudi nabiralnik, da bo lahko vsak kaj položil sv. Mihaela na njegovo težnico dobrih del.

Okrožni mladinski tabor v Braslovčah

Katoliško prosvetno društvo, savinjsko fantov-
sko okrožje in dekliški krožki priredijo v nedeljo, 12. junija t. l., v Braslovčah velik tabor. Dopoldne bo blagoslovljen nov društvene zastave, mala pred cerekvijo in zborovanje. Popoldne pa okrožni telovadni nastop. Bratje, sestre, pripravite se! Vabljena vsa prosvetna društva, fantovski odseki in dekliški krožki.

Na tabor v Vodice

29. maj se hitro bliža. V Vodica z vso naglico pripravljamo tabor. Lepo, prostorno telovadišče je preskrbljeno, vsa dela so razdeljena, da gre lažje in hitreje od rok. Saj smo vsi zaposleni: otroci, ki nabirajo zelenje, in dekleta, ki bodo to spletle v vence, in fantje z mlaji itd. Takrat vas hočemo sprejeti kot se sprejemajo najdražji gostje. In naši telovadci si vedno ukrajuje časa, da znova pre-
skusajo svoje moči. Teško verjamemo, ko gledamo to navdušeno mladino, da je bilo vmes toliko suhih let, ko nam naš narodni sovražnik ni pustil pristo-
zadhiati. Pa smo dokazali v preteklem letu, da si narod ne da tako hitro iztrgati, kar mu je sveta. In da ne pozabite dopoldneva, ko se bomo udeležili v spreved, da korakamo do oltarja, kjer bo sveta masa. Po maši pa tabor. Kolesarji, lepe ceste vas privedejo v Vodice od vseh strani. Za vozove bo tudi dovolj prostora in še vi, ki hodite radi peš, vas bomo prav tako sprejeli, ko pridete skozi šins temne gozdove v Vodice.

Tabor v Starem trgu pri Raketu

Vsi fantovski odseki in dekliški krožki po širni Sloveniji se vnete in z veliko potrjevalnostjo pripravljajo na naš veliki mednar dan na Stadionu. Kot pripravno na mlad tabor v Ljubljani bomo tudi v Starem trgu pri Raketu imeli mlad fantovski tabor s sodelovanjem dekliškega krožka za vse cerkniško okrožje na binkočno nedeljo, dne 5. junija. Z vsemi svojimi močmi si že sedaj prizadevamo, da bi prireditve v Starem trgu čim bolj uspele. Zveza fantovskih odsekov nam bo ta dan poslala nekaj naših mednarodnih telovadcev, Pokroviteljstvo našega tabora je sprejel g. ban dr. Natlačen. Dopoldne nast bodo govorniki iz Ljubljane navdušili in nam dali novega ognja za lepa fantovska načela; popoldne pa nam bodo naši fantje in dekleta pokazali, kaj

S stisnjenimi pestmi je stopil gospod Vace pred svojo hčer. »Dekle!« je zakropel. »Dekle!

Ponosno se je mladenka vzravnila. »S svojo roko sem privedla gosta pod streho — ako vam ni bil svet, je bil svet meni!«

»Dekle! Ali hočeš reči, da si mi ti snela ključce a pasu, ko sem ležal pijan, da si ti farja in fantu odklenila ključavnice in duri?«

»Da, oče!«

Udarec s pestjo ji je priletel na lice. Kakor bi bili bratje komaj čakali na takšno znamenje, so kričaje in med jeznimi kletvicami planili na sestro, ji trgali obleko z ramen in bili, kamor je priletelo. Ječoč, kakor se ofrese medvedka psov, se je Reka osvobodila, in v enem skoku pri postelji je pograbila očetovo lovsko kopje in zavihnila železo proti Heninku, ki je stal najbliže pred njo. Besni so se bratje umaknili in začeli stikati za orožjem. Toda gospod Vace je zavpil: »Kaj letate za čisti in noži? Mislim, da jo ukrotim vendar še z golo pestjo!« Skočil je k Reki in iztegnil roko, da bi prijel za kopje; toda ko ga je zadel pogled njenih oči, se je plašno umaknil. Visokovzravnanja se stala pred njim, na smrtnobledem licu rdeče znamenje, ki ji ga je bil vžgal udarec njegove pesti. »Suni, suni vendar!« je zaklical med hripavim smehom. »Radoveden sem, koliko si npa otrok proti svojemu očetu. Suni! Saj si sovražnika, ki sem ga ujel, iztrgala iz moje mreže, saj si taleca, ki sem ga držal, izvila iz mojih rok! Suni! Saj nisi več moj otrok, ti zmeni! Suni! Suni!«

Rekini prsti so se odprli in žvenketaje je padlo orožje na tla. Z drhtječimi rokami si je poravnala lase in si popravila razcefrano obleko na razgaljenih prsih. nato je z izgubljenim pogledom preletela očeta in b. a. e

ter se z negotovimi koraki namerila proti durim v vežo.

Henink ji je zaprl pot in sramoteč jo je obsuli bratje. »Kam hočeš?« Brez besede je stala pred njim in ostro je ponovil Henink svoje vprašanje: »Kam hočeš?« »Svoj dom grem iskati!« je odvrnila Reka z zazabljanim glasom. »Našla ga bom pač pri svoji materi!«

»Ali pa še bližje Pri ribiču Jeli, ugajalo bi ti pri njem! Proč od vrat — ostala boš tuk!«

»Pusti jo vendar, naj gre!« je preglasila Ajlbortova beseda trušč ostalih bratov. »Ljubše mi je, da sedi za ribičevo mizo nego pri nas za isto skledo. Pusti jo, naj gre — in se zavrz!«

»Rekel sem, da ostane!« je zavpil Henink in pahnil sestro od vrat. »Tu naj počaka, dokler stoji še ribičeva hiša. Ali pa hoče, da mu pomaga — proti nam?«

Pod sunkom, ki ji ga je zadal Henink, se je opotekla Reka k mizi in se zgrudila na stol. Nič ni več poskušala vstati; tresoč se po vseh udih si je zakrivala obraz z rokami. Henink je stopil k njej in jo stresel za laket. Toda gospod Vace, pokrit in ogrnjen s plaščem, ga je odrinil stran. »Zdaj pa dovolj tega kričanja! Ko se zvečer vrnem, obračunam z njo. Zdaj nas čakajo važnejši opravki! Marš! Orožje za pas in sedla na konje! Odjedimo!«

»Kam, oče, kam?« so zavpili bratje vsevprek.

»Kaj še sprašujete!« Gospod Vace se je smejal. Jasno in ostro mu je zvenel glas, ves je bil spremenjen, in pest, ki jo je dvigal, je bila ko vlita iz jekla. »Ptiča grem lovit, ki mu je vaša sestra odprla gajbico! Zdaj vem: ako mu ne bi bila pomagala ona, bi bil pač zaman čakal na svojega svetnika! Zdaj seveda se bo požuril, da me zatoži pri vojvodi ali cesarju. Zapri mu bom pot — in naj pade kocka, kakor že hoče. Zdaj vem: opraviti

sui pa se raztezajo na vse dele sveta. Svoje roke stegajo po Mandžuriji in nedvomno se skrivajo njihovi interesi tudi v Mongoliji, koder se sedaj bije krvava vojna. Poznavejtelji Japonske trdijo, da ima rodbina Mitsui v rokah vse nič japonskega gospodarstva in da lahko postane nevarna sličnim gigantskim podjetjem v Ameriki in Evropi.

Vseh ljudi na svetu je po podatkih francoskega teleposidnega urada 2116 milijonov. Četrtnina vsega človeštva pripada Britaniji, na Kitajskem živi 437 milijonov, v sovjetski Rusiji 171 milij., v ameriških Združenih državah 144 milij., v Franciji in kolonijah 111 milij., na Japonskem 99 milij., v Nemčiji 68 milij., v Italiji 51 milijonov ljudi. Od kontinentov je na prvem mestu Azija, kjer živi nad polovico vseh ljudi, sledi Evropa s 528 milijoni, Amerika s 261 milij., Afrika s 151 milij., in Avstralija z 11 milij. Skrivnostno ladjo gradije Francozi. Bo to velika oklopna, na kateri ne bo nihče živel, ki bo vedno sama plula po do-
ločeni poti, z večjo all

ve so dosegli ob zimskih večerih, ko so tako zvesto zabajali v naše domove po telovadnicah. Vso našo Notranjsko in vse naše sosedne in daljne odedke prav prično vabimo, da bi se ta dan vsi zbrali v Starem trgu. Sosedna okrožja in odedke prosimo, da bi ta dan ne imeli prireditev. — Na svidenje!

Korajžno dekhe in tat

V vasi Pršetinci župnije Sv. Tomaž pri Ormožu na malem posestvu skrbno gospodarita mati in hčerka Lašič. Pri njima se je hotel založiti za »pisankoc znan« dolgoprstnež Martin iz iste vasi. Na veliki četrtki okrog polnoči zaslišata na podstrežju korake. Hitita ven in začneta vpiti na pomoč. V tem se pokaže skozi slamnato streho, katero je prej razdri, gologlav močan možki, brez sukneje in skoči na tla. Ni se utegnul pobrati s tal, že plane 23 letna hčerka nanj. Začela se je borba na življenje in smrt. Mati skoči v vežo po sekuro, hoteč ga udariti, ker se je bala, da bi v ruvanju ne zadela hčerke, je dobil le majhen »prednjem« po plečih namesto po glavi. Ker pa dekletovi »objemci« niso bili preveč nežni, se je umovič iztrgal in zbežal v mesečno noč. Zenski sta vpili za njim: »Le beži, saj te poznavam, Martin sik! Nato sta prihitala dva soseda. Ko so se razgledali po bojišču, so odkrili v bližini za grmom suknoje, klobuk in čevlje, last pobeglega nočnega obiskovalca. Najdeni »corpuz delictic« so shranili ter se podali v hišo, kjer so se pogovarjali o dogodku. Ob trah zjutraj se je nepridiprav vrnil s nabasano puško. Sosed Kosi se je spustil za njim do bližnjega sadovnjaka. Že pri prvi jablani mu je naperil umovič nabasano puško. Ker je bil sosed Kosi praznih rok, si poišče kritje za bližnjim drevesom. V tem pa Martin zbeži na svoj dom, kjer so ga isto jutro še v postelji aretirali orožniki.

Iz raznih krajev

Giory en Argenne-Francija. Na Veliko nedeljo zvečer se je vračal peš na svoje stanovanje naš rojak Jože Švigelj, doma od Rakeka. Nasproti mu je po napučni strani privozil avto, se zadela vanj ter ga vrigel 20 metrov nazaj po asfaltini cesti, tako da je revež mrtev obležal. Doma zapuška ženo in enoletno hčerko. Njegovi prijatelji so ga žalošni spremili na zadnji poti do groba, ki mu ga je pripravila tujina.

Mengeš. V zavetišču sv. Vincencija je dne 29. aprila umrl hiralce Peterca Franc, rojen l. 1840 v Rudniku pri Ljubljani. Bil je torej v 98. letu starosti in najbrže najstarejši človek v kamniškem okraju. V svojem poklicu je bil vodja cestnih delavcev v okolici Ljubljane. Od tega mu je ostala navada, da je bil neprestano na cesti, najrajši na cestnem križišču, od koder je po cele ure nadziral cestni promet. Kot vojak se je udeležil avstrijsko-pruske vojne na Češkem in okupacijo Bosne. O svojih vojnih letih je rad in s ponosom govoril. Po značaju je bil vesel človek in si je do zadnje boleznice še katero zapel. Njegovo versko življenje je bilo vzorno. Nekaj posebnega je bila njegova pobožnost do sv. Treh kraljev, katerim se je priporočal vsak dan. Upamo, da so mu njegovi priprošnjiki izprosili milost, da bo svojo stoletnico obhajal v rajskem veselju. Pokoj njelove duši.

Dobrova p. Ljubljani. Na cvetno nedeljo smo pokopali 24-letnega Zadnikar Ivana iz Dobrove. Bil je član gasilske čete ter prosvetnega društva in fantovskega odseka. Da je bil pri vseh priljubljen, je pričal njegov pogreb, katerega se je tudi udeležila vsa gasilska četa v krajih. Krsto s pokojnikom so nesli njegovi tovariši v spremstvu

častne gasilske straže, ki je stala tudi ob mrtvaškem odru. Ob odprtem grobu se je od pokojnega tovariša poslovil predsednik čete. Moški cerkveni pevski zbor mu je v slovo zapel žalostinke. Uživaj pri Bogu večno plačilo, dragi tovariši!

Št. Jurij pod Kumom. Dne 20. aprila smo položili v grob 63 letno Marijo Groščič, ki je po večletnem trpljenju odšla za svojim možem v večnost. Tudi njenih otročičev ji je umrlo trinajst, trije pa še žive. Bila je dobra, skrbna mati in gospodinja, ki je imela tudi za reveže vedno odprte roke. V njeni hiši je bil Domoljub vedno stalen gost. Bog bodi mamič bogat plačnik. Zaljubljenim naše iskreno sožalje! — Spomladanska po-

zeba nam je uničila zgodnje sadje, zlasti pa orehe. — Občinska pota smo dobro popravili. Cesta od zagorskega mostu do nas je v prav dobrem stanju. Ljudje so takega napredka veselili.

Tržišč. Dne 30. aprila obhaja osemdesetišvojo god dolgoletna naša naročnica Katarina Mali, nekdanja gostilničarka »Pri Toncu«, soproga usnarjarja, 74 letnega Jurija Mali, ki izvršuje še sedaj v tovarni »Runc« v Tržišču usnjarsko obrt že šestdeseto leto. Katarina je rodom iz Hotovelj pri Poljanah nad Škofjo Loko, Zivelja je 8 let v Selcih in Poljanah, nato 17 let na Visokem na kmetiji in gostilni. Leta 1898 je začela voditi gostilno pri Kališniku, katero je naslednje leto podedoval g. Stare iz Ljubljane. To gostilno, imenovano »Pri Toncu«, je potem imela v najemu do leta 1918, ko je hišo kupilo od Starotvoh Konzumno društvo. Ko je v Tržišču prevzela gostilno, se je po enem letu poročila. Z možem sta vzgojila in izobalala tri sinove, katerih prvi deluje kot delovodja-strokovnjak v »Runic«, drugi je profesor v Ljubljani, najmlajši pa je v stikem samostanu. Bogoljubna v svojem življenju, spoštovana v značajnosti, naj oba že dolgo uživata čast visoke in čislane starosti.

Komenda. Na Veliki petek je Bog poklical k sebi 53-letno Ramuševo mamo, Marijo Znidar iz Suhadol. Bila je članica Marijine družbe, v mlajših letih pa je veliko delovala v prosvetnem društvu. Domoljub prihaja v Ramuševu hišo že 45 let. Kako je bila rajnica spoštovana povsod, je pokazal njen pogreb na Veliko nedeljo. Zapuška moža, dva sina in tri hčere, katerim izrekamo iskreno sožalje. — Delo pri našem Domu se zopet nadaljuje in upamo, da bo do 8. avgusta, ko bo slovesna blagoslovitev, vse lepo dokončano.

Galileja pri Celju. Lanska slaba letina je šole sedaj pokazala vse svoje posledice. Nimamo živca ne za ljudi ne za živino. Nujno je potrebno, da dobe potrebni ljudje vsaj koruze po taki ceni, da si jo bodo lahko nabavili, če jim jo oblast ne more dodeliti brezplačno. Tudi bi bilo potrebno poskrbeti za nekatera javna dela, kjer bodo ljud-

manjšo brzino, se ustavljal, okrenil, zavila v goet dim itd. Njen poveljnik bo več kilometrov do nje po radiu sporočal razna povelja, katera bodo stroji sami izvrševali. Ladja bo namreč imela poseben sprejemni aparat, ki bo sprožil ali ustavil njene stroje. Ladja bo služila ladijskim topničarjem za tarčo.

Hudičev most. Čez neko ozino ali dolinico pri Segoviu na Španskem stoji zgodovinski kameniti »hudičev most«, katerega je zgradil še rimski cesar Trajan pred 1900 leti. Most obsega 10 obokov in je visok 92 čevljev, dolg pa pol milje. Zgrajen je bil brez primere kakage cementa ali mavte. Ljudstvo ga še vedno rabi za donajanje vode iz reke Frio. Ime je pa nastalo iz pravilice, da ga je hudič zgradil.

Najbolj odlikovan general. — Pri nedavno se vršilem pogrebu v Monakovem na Nemškem umrlega generala Ludendorffa je nosilo četrto vojakov na bližini kolejne in druga generalova odlikovanja, katerih je bilo 80.

Rančni seli ali posli v Londonu nosijo visoke klobuke (cilindre) in se vozijo z bicikli.

imam samo z ljudmi, zanašati se morem samo na lastno moč, in dokler še imam svojo pest, bom bil! V Salzburgu se bodo smejali, ko bodo čuli, kako sem jih ugnal! Kaj še stojite? Naprej!

Medtem ko so se bratje hrupno razgovorili po svojih izbah, je pobral gospod Vace lovsko kopje, sunil staro dekle, ki je ihtela čepela na tleh, z nogo s poti in se ustavil pred Reko. »Dekle! Skoraj bi rekel, da ti bom vedel še hvalo za besede, ki si jih prej izgovorila. Pregnale so mi meglo iz glave in mi prekalile kosti! Dregnil je s pestjo Reko v ramo in smejoč se zakoračil po izbi gor in dol. — Svetnik mu je pomagal, svetnik! Kdo mu bo pomagal, kadar prijezdim pred samotorico? Zagledal je razpelo na steni, stopil bliže in sunil obenj s kopjiščem. Žebli so popustili, razpelo je padlo na tla in se zlomilo. »Tako močan si? Tako močan.« In v smeahu je stopil gospod Vace ven v vežo.

Ula se je dvignila z mrtvim škorcem v roki. Njen obraz je bil spačen, solze so ji visele na rdeče obrobjenih očeh in predirno je zvenel njen glas, ko se je ustavila pred Reko. »Poglej!« Iztegnila je roko z mrtvim ptičem. »Poglej — edino, kar sem imela rada — poglej: moj škorec je mrtev!

Reka je spustila roke z obraza; pač se je ozrla na ptiča, toda njene oči so gledale topo, uprte v prazno.

»Poglej sem! Saj si včasih rada poslušala, kadar je pel! Poglej sem! Zdej je mrtev! Pel je v Vacejevi hiši, zato je moral poginiti. Tako je sojeno: uničeno mora biti vsako življenje, kjer prebiva tvoj oče! Na noge, gospodarica, in teci, ali pa boš padla Salmudi v roke. Tvoja mati je mrtva, moj škorec je mrtev, eden mora priti za drugim, varovala se bom, da ne bom zdaj na vrsti jaz!« Uline besede je zadušil

njen hripavi smeh; njene utrinjajoče se oči so zdrknile po stenah in krevsaje proti vratom je pljunila čez ramo.

Ko je stopila v vežo, je objemalo jurajsko dvorišče že belo jutro. Enakomerno so povsod naokrog šumeli potoki, nobena sapica ni gibala zraka in brez oblakov se je bočilo nebo nad gorami, ovešenimi s srebrnkastim snegom, in njih najvišji vrhunci so že blesteli v rožnatem sijju.

Ula je našla glavna vrata zaprta; pod zidanim svodom je počenila v kot, si pritisnila ptiča na lice in mu božala perje...

Vodno niža je z gorskih vrhov drsel rdeči sij in rastoča svetloba se je razlivala že čez vse nebo; včasih je zadonel z daljnjih višin zamolkel buč, ki je preglušil žumenje potokov, in v belem snegu strmih pobočij so se prikazali temni pasovi: brazde padajočih skal, tiri plazov...

V tesnobnih skrbih se je oziralo to jutro preneko oko proti goram. V Senavu, kjer je tanka plast snega po njivah že zopet kopnela, je stal Kepeleker s svojo ženo pred ogradnimi vrati. Njegova živina se še ni bila vrnila s planin. »Kar gore poglej,« je dejal. »Sneg je padel na mokro in kakor kaže, bo danes sonce precej prigrevalo — pravo vreme za plazove. Rad bi le vedel, kaj je babam seglo v glavo! Saj bi bile morale že včeraj odgnati! Bog vari, menda jih vendar ni ujela kakšna nesreča! Le poglej, saj se udirajo v stenah skale in plazovi, kakor da so gore znorele! Nekaj časa sta še govorila sem in tja, potem se je kmet odločil, da gre svoji živini nasproti. Zena mu je prinesla kljukačo in kapo in tako se je v skrbih odpravil na pot.

(Nadaljevanje.)

je vsaj nekaj zaslužili, da si bodo lahko kupili vsakdanjega kruha. — Sredi marca smo imeli ustanovni občni zbor fanlovskega odseka. Lepo število fanlov se je že priglasilo, ostale pa vabilmo, da se jim pridružijo. — Odkar je bil predstavljen naš pismožnja, je bila pošna dostava pri nas obupna. Občinski sluga je prkarat na teden prinášal pošto v občinskem pisarnu, kamor so potem ljudje hodili spraševati, če je kaj zanja. Vse sile smo napeli, da nam je pošna uprava vrnila pismožnja, ki zopet vrši službo v splošno zadovoljstvo vseh.

Buška. Otolno so zvonovi naznanjali, da je umrl poa. Matija Vene iz Zaborša, oče 5 nepreskrbljenih otrok. Bošan je bil hudo že dalj časa. Naj mu sveti večna luč! — Bela nedelja je bila praznik naših malčkov. Zopet se je približalo to nedeljo Gospodovi misi 22 prvoočhajancev. Popoldne so bili sprejeti v Marijini vrtec. — Zupnija se vneto pripravlja na sv. birmo, ki bo pri nas 13. maja. — Zadnje dneve je stena utihnila po dolinah orehe in čresnje. Pač lud udarec za našega kmetal

Prežganje. Nastalo je veliko pomanjkanje živinske kreme. Druga leta ob tem času smo že lahko dobili bukovnega zelenja, ki je nadomestilo krmo, a letos pa tudi tega ni, ker je dobilo rjavo barvo od maraza. Nekateri si pomagajo celo s tem, da pokladajo živini — reso. — Umrla je pod Jančami Marija Bačar, Lanšarjeva mama, v 79. letu starosti. Pogreb je pokazal, kako je bila pokojna priljubljena pri vseh. Saj jo je vse okolica spremljala na zadaji poti. — V 82. letu starosti je umrl v Gozdu Tomaž Doblekar, vulgo Matizlev oče. Ker sta bila oba v armadi dolgoletnih »Domoljubovih« naročnikov, je prav, da se ju spominamo s par vrticami, želeč jima večni mir in pokoj, ostale pa naj tolaži Bog.

Stiji vrh. Velika nesreča je zadela na belo nedeljo našo župnijo. Na jutro po cerkvenem proščanju je v vasi Hrib na vse zgodaj izbruhnil požar iz neznanega vzroka, ali od zlobne roke ali po neprevidnosti gostov, ki so popivali in se pozno v noč vračali proti domu. Na pomoč so prihitali gasilci, toda bilo je prepozno. Pogorela so šestina posestnikov vsa poslopja in kar je bilo v njih. Le živino so rešili. Škoda znaša 360.000 dia. Ljudje v obupu jokajo, ker so bili zavarovani le za malenkost.

St. Jernej. V ponedeljek smo imeli pri nas sv. birmo, katero je prejel 819 birmancev. — Pretečeni teden smo pokopali nedolnega očeta

in gospodarja Kirna Matija iz Dobravce. Pokojni je bil več let ključar župne cerkve. Več let je bil naročen na »Domoljuba«. Na zadnji poti ga je spremljala godba prosvetnega društva, pevci pa so mu zapeli žalostinke. Naj mu sveti večna luč. — Družini Gorak je v Kanadi zasulo dobrega moža in skrbnega gospodarja Antona. Pokojnik se je vrnil po desetih letih domov, da je preuredil gospodarska poslopja, nato se je zopet vrnil v Kanado, kjer ga je čakala smrt. Naj bo dobremu možu tuja zemlja lahka!

Raka pri Krškem. — Aprilska pezeba morda vendarle ni povzročila tolikšne škode, kot je bilo pričakovati. Precej so trpeli orehi, maršičje tudi češnje in pa v novih vinogradnih nasadih divjaki, ki so bili že precej razviti. V splošnem pa bi lo že smeli pričakovati sušne letine. — Zvonik podružnice cerkve sv. Neže je dobil trdeč klobuke, pa tudi sicer bo cerkev prenovljena. — V četrtek, dne 12. maja bomo imeli pri nas pravzvišenega g. škofa, ki bo delil sv. birmo.

Knežja njiva pri Ložu. Komaj smo posadili koruzo in krompir, že se je priklátil nepovabiljen gost — divji prašič in začel delati škodo. Nije po travnikih in koplje po polju krompir. G. Mlakarju je uničil že vso njivo. Kmetje se bojimo, da nam bo požrl vse. Tudi jelen že več let zahaja na naše njive in dela škodo v pšenici, koruzi in pesi. Lasko jelen je začel obiskovati koruzo medved, letos pa divji prašič krađe krompir. Kadar nam prizanese toča, dela škodo divjad. Ljudje so sprašujejo, kaj bo, če ne bo od sikođer pomoči. Ali mora res zaradi nekaj lovskih gospodov trpeti vsa soseska?

Gabrove nad Škofjo Loko. Ono soboto so pri naši podružnici žalostno zapeli zvonovi. Žalostno je odjeknila vest, da leži na mrtvaškem odru Endarcev oče, 73 letni Franc Volčič. Po dolgem trpljenju se je poslovil od svojih dragih. Bil je dober in skrben gospodar ter velik dobrotnik za vsako dobro stvar. Vsak je rad zahajal v njegovo družbo, ker je bil mirnega značaja. Ko je prihajal med mlade študente v sosednjo vas, je poveljal vedno kaj zanimivega, kar je doživel pri stricu, župniku na Dekanijskem, ki je bil znan pisatelj. Včasih smo se ob njegovem pripovedovanju poštno nasmijali. Da je bil vse povedal prijubljen, so pričale v nedeljo popoldne številine množice, ki so ga hodile kropit iz bližnje in daljne okolice. Bodi mu ohranjen blag spomin. Žalujočim: pa naše iskreno sožalje!

Sv. Pavel pri Preboldu. V kratkem bo tudi pri nas zasvetila banovinska elektrika. Te dni dovršujejo glavni vod. Pri tem je mnogo brezposelnih dobilo delo in zaslužek. — Tekstina tovarna je pričela odpuščati delavce in zmanjševati delovne dni. Pravijo, da naročil ne manjka — kje je torej vzrok? — Fantovski odsek priredi s sodelovanjem deških kmetov v nedeljo, dne 8. maja, ob 3 popoldne v Društvenem domu teledavno akademijo. Sproed obsega 16 lepih točk, Vljudno vabiljeni. — Zbolet nam je ž. g. župnik. Zdravi se v bolnišnici. Ker tudi kaplana šele dobimo, kakor upamo, smo zaenkrat z našo sosedno župnijo Marijo Reko vred brez duhovnega voditelja. Daj Bog, da bi se že kmalu v tem oziru na boljše obrnilo.

Metlika. V nedeljo 24. aprila je imel predavanje načelnik Kmečkih zvez G. Brodar, ki nam je razložil pomen Kmečkih zbornic. G. načelniku se za njegov trud lepo zahvaljujemo. — Zlobna roka je zažgala vinsko klet pri vasi Drašiči, last G. Slanca iz Radovca. Pred par dnevi je navozi cementno peko in jo zložil na podstrešje, da prekrije streho, ki je bila s lamo pokrita. Zgorela mu je vinska posoda, tudi opeka je popokala. Lastnik trpi veliko škodo, zavarovan ni bil nič. — Fantovski odsek v Metliki je imel ustanovni občni zbor. Novi odbor si je nadel nalogo, da priredi tabor v Metliki, nekar že zdaj opozarjamo in vabilmo, kakor tudi vske dobre fante, da pristopijo k odskau.

Doša pri Litlji. On dan dopoldne so ljudje videli v Bistrici silovito volkega medveda, ki je prišel iz gozda, prebredel potok in odhlačal proti Mali gobji. Tam so pasli pastirji ovce, nad katero se je kosmatinec spravil. Pastirji so zagnali vik in krič, česar se je urečna zbal in odkotavril proti Litlji. Najstarejši ljudje ne pominjajo, da bi prišel kdaj naše kraje obiskat te sorte gost, ki ga nismo prav nič veselji.

Lekvica pri Metliki. Ono sredo so neznan vlomilci vdrli v hišo Ane Ancel in ji odnesli več jestvin in obleke. Ke je bila lastnica na polju, so vdrli v hišo skozi okno, razbiti vrata in pobegnili s plenom neznanokam. — Elana je napravila po poljih in nižje ležečih vinogradih veliko škodo, ki bo imela za posledico slabšo poljsko in vinsko letino.

Gaberja pri Brunzicah. Pretekli četrtek smo pokopali Antona Francka, krojača in posestnika v Gaberji, ki zapušča ženo in šest otrok. Bil je skrben oče, dober mož, vnet gasilec in cadiar. Umrl je v kandijski bolnišnici. Pri pogrebu se je pokazalo pr-

Dr. Fr. Trdan:

Spomini na Ameriko

Lepo vzravnana in z belim peskom posuta terasa narodnega vrta je gostoljubno sprejela goste in vsu številno množico. Mlade društvence v pisanih krojih so se postavile v obliki pravilnega četverkotnika tik pred Cankarjevo soho, za njimi so stale žene v narodnih nošah, starci so se pomešali med mlade može, skrivljene ženske med otroke. Gostje pa so posedli stole na vzhajenih lesenih tribunah. Voda v sosednem ribniku je na drobno curljala, veter se je poigraval z vršički dreves, sonce pa je sipalo žarke naravnost iz nadglavišča.

Zuborenje žensk je v hipu prenehalo. V osredju se je oglasila godba Sv. Jožefa in slovenske collinwoodske župnije. Z ameriško himno je otvorila vrtno slavlje. Komaj pa so se porazgubili obrani akordi ameriške himne, so se že čuli »Hej, Slovenci, naša reč slovenska živo klije...« Gostje in vsa nepregledna množica je obe himni stoji poslušala.

Potem se je pojavil na tribuni g. Anton Grdina, predsednik Jugoslovanskega kulturnega vrta. Z obraza mu je sijala vidna radost. Z njegmu lastnim govorniškim ognjem je v angleškem in slovenskem jeziku pozdravil zborovalce in razložil pomen dneva. Poslušali so ga zastopniki državnih, mestnih in okrajnih oblasti, skoraj vse naše clevelandska duhovščina in nad 200 slovenskih žen in deklet v slikovitih narodnih nošah ter osem skupin uniformiranih deklet, članice posameznih podružnic Slovenske ženske zveze. Vladala je sveta tišina, vsi smo občutili, da govori človek, ki gori in živi iz čiste in nesebične domovinske ljubezni in ki bi to čisto in nesebično ljubezen rad vcepil tudi drugim.

Nato so se vrstili običajni nagovori. Mestni župan Harold Burton je pohvalil Slovence, ker

tudi na tujem ne pozabijo svoje slovenske kulture in svojega slovenskega značaja; naš generalni konzul dr. Božidar Stojanovič je pozdravljaj navzoče v imenu naše skupne matere Jugoslavije; g. John Mihelič, častni predsednik Jugoslovanskega kulturnega vrta, je poudarjal, da je narodni vrt zgrajen predvsem za našo omladno mladino, da bo še v poznih letih gledala v tem vrtu svoje slovensko pokoljenje in svoje slavne može; štirje univerzitetni akademiki, bratje Maksimovič, pa so zapeli »Oj, Dobrodo, slovenskih fantov grob...«

Ko je pesem utihnila, je nastopil najganljivejši prizor tistega dne: odkritje Cankarjevega spomenika in ponovno odkritje spomenika primorskega slavka Simona Gregoriča. G. A. Grdina zapusti tribuno, na njegovi desni sta jugoslovanski konzul in častni predsednik g. Mihelič, na levi pa oba slovenska gosta. Med pozornim spalirjem narodnih noš korakajo proti Cankarjevemu spomeniku, ki ga še ni videti, odet je s slovensko trobojnico in ameriško državno zastavo. G. Grdina stopi pred soho, motri jo od vrha do tal in spet od tal do vrha. Potem se postavi še korak na desno, jo znova motri in srči obrvi. Na desno od sohe postavi g. ravnatelj Slapšaka in g. Miheliča, na levo pa g. konzula, dr. Trdana in sebe. All right! Vse v redni! V hipu se oglasijo fanfare, zagrinjalo zdrkne v roke slovenskih gostov, roke navzočih se dvignejo v ploskanje, pred abrami občinstvom stoji pisatelj Ivan Cankar z namršeni lasmi, suhim obrazom in dolgimi brkami. Soho je mojstrsko izvršil slovenski kipar Rudolf Makfo, Clevelandsčan po rodu. Njegova dela so dobila že več javnih priznanj na ameriških razstavah in drugod. Znan je zlasti njegov Mali slon, iz trdega hrasta izrezljan. Naročila ga je trgovska zbornica iz Cantona in ga poklonila newjerskemu guvernerju Hoffmannu.

Ko se je radostno navdušenje nekoliko poлегlo, so je prikazal na odru g. ravnatelj Slapšak. Iz nodrij je privlekel list, ga tehtno razgrnil, preletel s očmi, dvignil glavo in začel: »Cankar je bil zagovornik ponižanih in zatiranih. Z globoko ljubeznijo je siskal izgubljene in obremenjene, ki hrepenijo po svetlobi in sreči. Rekel jim je: Božje kraljestvo je v vas. In so šli za njim. In še je rekel: Luč je in Bog je... in radost in življenje. In so verovali in se radovali življenja.

Cankar je zvest sin svoje matere, ki je nosila skrb za družino s svctopisemsko vdanostjo. Naujo je mislil, ko je pisal o trpci ženi, o ljubezni in veri v boljše bodočnost ter ji tako postavil v svojih spisih najlepši spomenik.

Cankar je nedosegljiv glasnik svojega rojstnega kraja: Vrhnika, prečudni kraj! V mehkem domotožju mi zakoprni srce ob misli nate, pogledal sem ti v obraz kakor ljubljene mu bitju in zdaj je moje srce bolno po tebi. Od morja šumi burja in osupne ob toliki lepoti. Bela kakor nevesta se sveti na holmu Sv. Trojica. Pod gozdom sedi jata golobov, tam je Vrhnika.

Cankar je meonski pevec svoje domovine! Oj domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama. Polno perišče lepote je razsul na vse štiri strani, od stajarskih gor do strme tržaške obali, ter od Triglava do Corjancev in je rekel: Veseli ljudje bodo živeli tod; pesem bo njih jezik. In kakor je rekel, se je zgodilo. Vzrasla so nebesa pod Triglavom. In goce in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiz za domovino Slovencev. Slovenska govornica je beseda praznika in petja. Iz zemlje zveni kakor velikonočno potrkavanje, in zvezde pojo, kadar se ozro na to čudežno deželo pod seboj. Domovina moja, pozdravljena iz vsega srca!

leto priznanje z najvišjega mesta; odlikovan je bil s pohvalno diplomom uprave fonda Nj. Vel. kralja; Kot visten predsednik naše sadjarske podružnice organizira vsako leto čišnjevo razstavo, je režiser naših igr, organist in pevovodja, tajnik gasilske čete, za kar je bil odlikovan s srebrnim križcem gas. zajednice. V letu 1925 je bil soustanovitelj gas. čete v domačem kraju v Fara-vasi. Ko našemu častnemu članu k temu imenovanju in odlikovanju iskreno čestitamo, želimo, da bi še mnogo, mnogo let deloval med nami v prid našega kraja, ter kot župni starešina pa v prid vsega gasilstva novomeškega okraja.

Dolsko. V nedeljo, dne 8. maja ob 3 ima Prost. gas. četa svečanost blagoslovitve nove motorne brigadne, katero ji je nabavila tvrdka k. d. Zvon v St. Vidu nad Ljubljano. Kumovala bo g. Gradova iz Petelinj.

Ihan. Naša krajevna JRZ priredi v društveni dvorani v Ihanu dne 8. maja sestanek, kakršen je bil zamišljen na shodu 3. aprila. G. župan nam bo poročal podrobno o delu občine, zato je prav, če se z njim seznanimo vsi, da bo med ljudstvom in občinskim odborom vedno pravo

sohlasje. Zato zlasti člani JRZ, pa tudi vsi drugi može in fantje, ki vas resno zanima občinsko gospodarstvo, prav lepo vabljani

Kamniška Bistrica. Ker se vedno širijo govorice, odnosno trdi, da je bivši občinski odbor naše občine a svojim gospodarstvom napravil občini 70.000 dolga, je podpisana občinska uprava Koširjevega odbora primorana dati sledečo izjavo: Glasom zapisnika, ki je bil sestavljen ob priliki prevzema poslov dne 17. julija 1935 in katerega prepis se nahaja pri okrajnem glavarju v Kamniku, smo prevzeli 1288 din v gotovini, neporavnanih obveznosti pa 1428 din. Toda že 28. avgusta 1935 nas je dr. Tranpuž, advokat iz Kamnika pozval, da plačamo 5000 din za zapadle anuitete pri Mestni hranilnici v Kamniku za šola na Gozdu. Okrajni cestni odbor v Kamniku nas je z dopisom št. 705 z dne 13. avgusta 1935 pozval, da poravnamo 12.000 din za most v Kregarjevem. Banovinska hiralnica v Vojniku nas je z dopisom št. 388 z dne 11. oktobra 1935 pozvala, da poravnamo oskrbnino za prvo četrtletje 1935 v znesku 800 din. Hiralnica v Mengšu nas je z dopisom št. 234 z dne 12. decembra 1935 pozvala, da po-

Neredna stolica

upliva na vas organizem.
Dobro sredstvo za odva-
jati, ki zanesljivo deluje
in ima prijeten okus, je

DARMOL

Sp. reg. št. 6. 12344/2. 93. 36

ravnamo oskrbne stroške za prvo četrtletje 1935 v znesku 902 din. Tvrdka Ludovik Baraga nas je z dopisom z dne 22. avgusta pozvala, da poravnamo račun z dne 2. aprila 1935 za naročeni ciklostil aparat v znesku 210 din in da plačamo pisalni stroj v znesku 3500 din. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani nas je z dopisom z dne 30. avgusta 1935 pozval, da poravnamo zapadle prispevke za april in maj v znesku din 128.50. Tvrdka Josip Cilar iz Ljubljane nas je z dopisom št. 102 z dne 23. oktobra 1935 pozvala, da plačamo 664 din za naročene cementne cevi v mesecu maju. Okrajno sodišče v Kamniku nas je dne 10. septembra 1935 pozvalo, da poravnamo pravne stroške v zadevi honorarja občinske babice z dne 15. maja 1935 v znesku 373.50 din. Janez Sušnik, posestnik iz Krivčevega, nas je pozval, da mu plačamo zemljišče, ki ga je bivši odbor odkupil v znesku 300 din. Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani nas je z opominom št. 32.419 z dne 10. oktobra pozval, da plačamo znostale premije v znesku 1476 din. Tiskarna »Merkur« nas je z dopisom z dne 30. decembra 1935 pozvala, da poravnamo račun z dne 27. novembra 1934 v znesku 145 din. Uradna revizija banske uprave je ugotovila, da je bilo od 1. julija 1934 do 17. julija 1935, za časa gospodarstva JNS odbora v uradu poverjenih dinarjev 5.650.50. — Podpisana uprava izjavlja, da je občina vse omenjene terjatve poravnala in je tudi v proračunskem letu 1937-38 plačala din 42.635 za poravnavo šolskega dolga iz prejšnjih let. šola v Stranjah je popolnoma izplačana, dolguje se še krajevemu šolskemu odboru na Gozdu 16.200 din za amortizacijo šole na Gozdu. Zato ne more dopustiti, da nasprotniki širijo neresnične vesti, ki imajo namen, da vzbudijo pri občanih nezaupanje do odbora JRZ in izjavljamo, da bomo vsakega, ki bi širil neresnične vesti, izročili sodišču, kjer bo imel priliko podati dokaz resnice.

Stranje, 24. aprila 1938. — Sledi 6 podpisov.

RADIO LJUBLJANA

Četrtek, 5. maja: 18 Radijski orkester, 18.40 Slovensčina za Slovence, 19.30 Nac. ura, 19.50 Uvod v prenos, 20 Prenos iz opere v Ljubljani. — Petek, 6. maja: 11 Šolska ura, 18 Ženska ura, 18.20 Plošče, 18.40 Francoščina, 19.30 Nac. ura, 19.50 Deset minut za planinca, 20 Rad. orkester, 21 Plošče, 21.10 Večer svetovne klavirske literature, 22.30 Angleške plošče. — Sobota, 7. maja: 18 Rad. orkester, 18.40 Sredozemski slovek, 19.30 Nac. ura, 19.50 Pregled sporeda, 20 Zunanja politika, 20.30 Večer muzikomedijentov, 22.15 Rad. orkester, 23 XX. mednarodni kat. esp. kongres. — Nedelja, 8. maja: 8 Tamburaši, 9 Napovedi, poročila, 9.15 Prenos cerkvene glasbe, 9.45 Verski govor, 10 Plošče, 11 Otroška ura, 11.30 Koncert, 13.20 Plošče po željah, 17 Kmečka ura, 17.30 Veselo popoldne, 19.30 Nac. ura, 19.50 Prenos šmarnic iz cerkve sv. Petra, 20.30 Večer skladb Viktorja Parme, 22 Napovedi, poročila, 22.15 Plošče. — Ponedeljek, 9. maja: 18 Zdravstvena ura, 18.20 Plošče, 18.40 Kulturna kronika, 19.30 Nac. ura, 19.50 Bolezenski razplet jetike, 20 Rad. orkester, 21 Plošče, 21.10 Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta, 22.15 Radijski orkester. — Torek, 10. maja: 11 Šolska ura, 18 Plošče, 18.40 Vpliv prirode na življenje in značaj sredozemskih narodov, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zabavni zvočni tednik, 20 Plošče, 20.15 Očkov god — zvočna igrca, 21 Rad. orkester, 22.15 Plošče. — Sreda, 11. maja: 18 Mladinska ura, 18.20 Plošče, 18.40 Umjetnostni spomeniki na Dolenjskem, 19.30 Nac. ura, 19.50 Protituberkulozna propaganda, 20 Narodne, 21 Večer skladateljev Ravala in Rouseela, 22.15 Plošče.

Smarje pri Ljubljani. Florjanov semenj v Smarju bo v terek po sv. Florjanu, dne 10. maja v vasi, ne izven vasi kot je bil do sedaj, ter bo prišel zopet do svoje veljave. To bo velika živinški, prašičji in kramarski semenj, kakor je bil pred leti, ko je bil dobro obiskan in je bila dobra kupčija.

Samo »Slovenec« Vam lahko ustreže!

152 bogatih daril Vam nudi!

Želite lepo stanovanje

z opravo in opremo za spalnico, kuhinjo in predsobo?

Želite:

nevestine opreme,
šivalne stroje,
pisalne stroje,
lepe prvovrstne harmonike,
kuhinjsko opremo,
dvokolesa,
zaboj sladkorja,
prašiča (ca. 120 kg),
gnojilo za Vaše polje (fosfatno cilindro),
gnojilne žrpalke,

pluge osipalnice,
izruvače za krompir,
braue,
belo moko,
obleke: ženske, moške,
ure,
fotoaparate,
kuhinjske sbirke,
servise, nalivna peresa, čevlje,
platno itd.

Želite lepo potovanje

z avtobusom z vso oskrbo 8 dni od 24. do 31. julija — ki ga organizira izletniška pisarna Okora — iz Ljubljane na Trbiž, Cortino d'Ampezo, Bolzano, Innsbruck, Garmisch Partenkirchen, München, Berchtesgaden, Königssee, Zell am See, Glocknerstrasse, Heiligenblut, Spittal in nazaj v Ljubljano? —

Vse to Vam poklanja »Slovenec«!

Nad 100.000 din so vredne te nagrade!

Sreča Vas čaka pri žrebanju 7. julija t. l. — Zato postanite hitro naročnik Slovenca ali pa ga kupujte, da boste imeli pravico do žrebanja:

Vse te dragocene nagrade bodo lahko dobili:

1. vsi novi naročniki, ki se na dnevnega Slovenca naroče vsaj za tri mesece in plačajo do 4. julija t. l. trimesečno naročnino;
2. vsi ki kupujejo Slovenca v prodaji (kolportazni) in ki bodo pred žrebanjem poslali 50 izrezkov v žigom, ki ga bo imel vsak izvod Slovenca v prodaji, na »Propagandni oddelek Slovenca« — Ljubljana;
3. vsi dosedanjji naročniki Slovenca, ki so nanj naročeni že tri mesece in bodo tudi imeli plačano naročnino za mesec, v katerem bo žrebanje.

Samo malodušni nimajo sreče. — Ne bodite tudi Vi malodušni ter nezaupljivi, ampak izpolnite pogoje za nagradno žrebanje.

Usoda ne bo skopa, pokloni Vam lahko dragocena darila, kot jih ne morete dobiti nikjer!

Lastništvo »Slovenca«

O kakovosti modre galice

Katera galica je boljša, domača, t. j. »Sonček«, ali tuja, n. pr. italijanska? Tako modrujejo včasih naši vinogradniki, zdaj, ko si nabavljajo modro galico za škropljenje vinogradov. Mnogo vinogradnikov je, ki se trdovratno držijo gotove znanke, češ ta je najboljša, ker dela hudo črne roke in se tudi bolj pozna na triah, ko škropim vinograd. Zares, taki so nekateri vinogradniki, ki zahtevajo tujo galico, pa če tudi jo plačajo mnogo dražje.

V takih okoliščinah se morejo včasih posluževati nekateri trgovci z galico prave zvižaje. Zgodilo se je lansko leto v Halozah, da je starokopiten vinčak zahteval v trgovini gotovo galico tujega izvora. Trgovec je imel na prodaj samo domače blago. Kako tedaj ustreči sitnežu? Trgovec pravi: »Možakar, danes nimam te galice na zalogi, pridite čez par dni, ko je dobim.« Trgovec pa pod streho poišče nekaj starih vreč z napisom inozemske galice, ter presuje domačo v njo. Vinogradnik pride čez par dni in je bil silno zadovoljen, da je dobil inozemsko galico. Cena je bila seveda ista. Trgovec pravi vinogradniku, naj pride čez čas povedati, kakšen uspeh bo imel s to galico.

Po škropljenju pride vinogradnik k trgovcu ob neki priliki ter pove, da je bil z galico prav zadovoljen in pravi: »Saj sem vam povedal, galica, ki ste mi jo prodali je veliko boljše od sosedove, ki je uporabljal domačo. Le pridite pogledat!« Trgovec se mu pa nasmeje ter odvrne: »Kaj, boljše je bila ta galica, Možakar, vi ste škropili z domačo, kakor sosed, ampak vi ste bolj zadeli, ker ste pravčasno škropili in znate tudi škropivo boljše pripraviti kakor sosed.« Možakar je bil razočaran.

Takih in sličnih dogodivščin bi se dalo še več napisati. Gotovo pa je, da je trditev nekaterih vinogradnikov, da je inozemska galica boljše od domače, brez vsake podlage. Tu prihaja v poštev samo rezultat uradne analize, koliko bakrenega sulfata vsebuje ta ali ona modra galica. In če vsebuje domača galica »Sonček« glosom uradne analize 99,62% čistote, potem je s tem dovolj povedano, da je galica »Sonček« enake kakovosti kakor inozemska galica.

Ostanki

Iz mariborskih tekstilnih tovarn

pristožnival, brez napak, noben kos izpod 2 m, in stoer:

Paket »Serija H« z vsebino 16-21 m prima oxfordov, cezirjev, touringov in frančef za posebno močno modro srnce v najlepših vzorih.

Paket »Serija M« z vsebino 16-21 m pralnoga blaga za ženske obleke in dečke, kretosa in druka za prodavnike, delema, kropla in polavile za biuze in obleke v lahro no lepi sestavi.

Paket serije H in M pošiljam tudi mešano, torej vsakoga pel vsak paket pošiljno prosto samo 125 din.

Paket »Serija Z« z vsebino 3-3,20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum exiroma plašč, in sicer: 21-130.-, 212-160.-, 213-250.- din, zadnji dober kamfarn, isti v modri in črni barvi 275 din. Cela podloga za moško obleko po kakovosti din 80.-, 160.- in 120.-.

Naprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Nešleto prisnanj odjemalcom na razpolago; zato plačite še danes na razpisiljalnico

Kosmes', Maribor, Kralja Petra 22

Pozor! Pozor!

**40.000
dinarjev
lahko
dobite!**

Prihodnji dnevi Vam lahko naklonijo srečo. Pazite dobro, skriva se v navodilu o uporabi Radiona. 8. maja izide pojasnilo v tem časopisu.

RADION

nagradno tekmovanje

RADION pere sam - pere prizanesljivo

Semena

domnebe črne detelje, banške lucerne, grabore, raznih trav in koruze za sejanje, dobite v najboljši

kakovosti pri tvrdki **Fran Dogačnik d. z o. z.** Tyrševa (Dunajska) cesta 98 - Javna skladišča

Hranišne knjižice,

urednostas papirje, delnice, 3% obveznice vnovčujem po najvišji ceni takoj v gotovini.

Kupo-prodaja nepremičnin

Kupujte srečke državne razredne loterije v moji kolekturi »VRELEC SREČE«.

Al. Planinšek, Ljubljana, Beethovnova 14

NAJVEČJI SLOVENSKI DENARNI ZAVOD

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Lastne rezerve nad	Din 26.000.000.—
Prirastek novih vlog v januarju 1938	" 14.075.000.—
Prirastek novih vlog v februarju 1938	" 10.694.000.—
Prirastek novih vlog v marcu 1938	" 10.572.000.—
Prirastek novih vlog v aprilu 1938	" 10.150.000.—

Vloge vsak čas razpoložljive!

Za vse obveze hranilnice

l a m č i

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

Zahtevajte v vseh javnih lokalih „Domoljuba“!

MEINEL & HEROLD d.z.
zal. tvornice **MARIBOR st. 107**
glasbil

Ne pozabite, da bo 8. maja po jutranji maši Kmečke shorovanje v Trebnjem!

Ljubljana
Komenskega ul. 4
Telefon št. 3633

Dr. Franc Dergane
Inf. primarij kirurg-čist. v. p.
Ordinira: 11.—L.

Suhe smrčke (mavrohe)
kupujemo po najvišji ceni
SEVER & KOMP.
LJUBLJANA

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali ope prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe. Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Pridnega fanta

za molžo krav in druga kmetijska dela iščem za takoj, Kristan. Zapuže pri Lescah.

Kmečki mlin blizu ceste naprodaj. Grčar, Studence št. 1, pošta Dob pri Domžalah.

Fanta 12 do 15 let, sprejemem takoj v službo. Šlape 34, p. D. M. Polje.

Hlapca in dekla

vajena kmečkih del se sprejemeta. Zglasiti se osebno ali pismeno pri pos., mesarju in gostinčarju L. Benčina, Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani.

Kolesa najnovejši letošnji modeli v največji izbiri že od Din 550.—naprej. — Nova trgovina, Ljubljana, Tyrševa cesta 38, (nasproti Gospodarske zveze).

Ob lepi mesečni plači

iščemo nekaj zaupnikov za dostavo loterijskih srečk (ne za prodajo) in inkaso v določenem rajonu. Potrebna je kavejca najmanj 300 Din. Frankirane kuverte za odgovor priložiti. Klemens Berenyi, Subotica III, Daničičeva ul. 8.

Več koles

prvovrstnih znamk in živalnih strojev po neverjetno nizkih cenah naprodaj pri »Promet« Ljubljana, nasproti križanske cerkve. — Tudi ob nedeljah dopoldan na ogled.

Voz na peresih

pripraven za čebelarje ali mizarje, naprodaj. Vprašati pri Lenaršič Ivanu, Tomišelj, p. ig.

Nov redilni prašek

»REDINE« za prašiče. Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zastojuje samo 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zavitek 6 din, po pošti 12 din; 3 zav. po pošti 24 din. Uspeh vam je zagotovljen. Prodaja drogerija Kane, Ljubljana, Židovska ulica 1.

Posestvo na Dolenjskem v Trebnjem pod ugodnimi pogoji prodam. — Je 13 velikih parcel, gospodarska poslopja ter 1000 m² še stojišč bukovih drv. Takojšen kapital 20 000.— Din, drugo po dogovoru. — Stane Gabrijel, krojaštvo, Litijska.

Deklo ki je vajena dela na polju in pri živini sprejemem takoj. Plača po dogovoru — V. Mencinger, Zgoše št. 1, pošta Begunje pri Lescah.

Hlapca poštenega, zanesljivega za kmečka dela sprejemem takoj Marolt Ivana, Smartno ob Savi 17, p. Moste. Plača po dogovoru.

300 kg fižola ribničana za seme prodam. Poizve se pri Tomaž-u Ogrin, Vel. Mengeš 11.

Krojaškega vajenca sprejemem. Jože Jakopič, Sp. Perniče, Medvode.

Strešnih škopnikov

1000 kg zelo lepo obiščenih proda Janez Grašič, Strahinj 41 pri Kranju.

Hlapca za kmetijo sprejemem. J. Plevnik, Stožice 28, Ježica pri Ljubljani.

BRZOJAVI!

Prispele so originalne
»DEERING« kosilnice najnovejšega modela!
Fr. Stupica, železnina
Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Sejmi

do 15. maja:

9. maja: živ. in kram. Cerknica. — 10. maja: živ. Kavnik. — 12. maja: živ. in kram. Toplice, Sodražica, Koprivnik, Velika Loka, svinjski in kram Zagorje ob Savi. — 14. maja: živ. in kram. Gradac.

V vsako hišo Domoljuba!

30 Kranjičev-čebel

čiste Kranjice z mladimi matičami prodam. Ivan Soklič, p. Dob. Krtna pri Domžalah.

Sprejem učenca

za podočarsko obrt, Hrvat, Domžale 11.

Hlapca in deklo

sprejme. Plača dobra. Rakovec, Vnanje gorice, Brezovica.

Zanesljivega viničarja

srednjih let, oženjenega sprejemem. — Brez otrok imajo prednost. Ponudbe pod »Zanesljiv viničar« na upravo Domoljuba 6987.

Moštova esenca Mostin

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izoborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenici za 150 litrov Din 20.—, po pošti Din 35.—, 2 steklenici po pošti 55 Din. — Prodaja Drogerija Kane, Ljubljana, Židovska ulica 1.

Pletiljo sprejemem.

Nastop takoj. Plača po dogovoru. Marija Oblak, Banija 21, Karlovac.

Deklo močno in znanjajno ter

starega 14-17 let sprejemem. Služba stalna! Poizve se pri Janežu Grašič, Primskovo-Kranj.

Mesarskega vajenca

sprejemem takoj. — Ivan Suhadolc, mesar, Vrhovel 16, Dobrova.

Posestva

in razne poljske pridelke najbolje prodaste, če jih oglašujete v Domoljubu, ki ga prebirajo v vsaki naši hiši.

Vseh vrst oblačil

v ogromni izbiri moškega sukna, perila i. t. d. kupite najceneje pri Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 14.

Stalno delo na domu

Gospodje in dame z lepo pisavo, tudi na deželi, ki hočejo pisati naslove na kuverte za prodajalce srečk, morejo zaslužiti tedensko 250—300 din. Adresar prodajalcev srečk z vzorcem in navodili pošilja le proti plačilu zneska 28 din v gotovini (ne v znakmah) zaupnik Klemens Berenyi, upokojeni bančni prokurator v Subotici III., Daničičeva 3. Po povzetju na pošiljamo. Jamčiti morem le za takojšnjo vprašanja in jih zadovoljiti.

Posestvo manjše v Koprivnici

mendi na prodaj na Klancu št. 21.

Mlinarja poštenega in

treznega iščem za takoj, za kmečki mlin na Gerenskem. Vojašine prost in samski. Hrana in stanov. v hiši. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Mlinar«.

Vajenca in pomočnika

sprejemem takoj. Kovarič, sobosilkar-pleskar, Stična-kolodvor.

Kolesa najnovejših svetovnih

znamk nudi Marolt Josip, trgovina, Zamostec, Sodražica.

Pastirja sprejemem

takoj. Plača po dogovoru. Keber, Studence 12, D. M. v Polju.

Prodam enostanovanjsko novo hišo

z vrtom, 3 sobe, kuhinja, shramba, klot. — Poizve se Črnuče 62. Cena 37.000 Din.

ZDRAVJE

s pomočjo lastnosti zdravilnih zelišč z uporabo »Hersan čaja«, mešanice posebnih zdravilnih bilk po predpisu Dr. R. W. Pearsona, šef-zdravnika v Bengaliji (Angl. Indija).

Z dolgoletnimi izkušnjami je dognana vrednost »Hersan čaja« in to z brezovnim uspehom pri obolenjih: poapnenje žil, bolezn kroženja krvi, ženske bolezni, bolečine ob menstruaciji (mesečno perilo) migrena, reumatizem, boleznitvedic, jeter, motnje v želodcu, zastrupljenja, neradne stolice, protin, obolenja na črevih, hemoroidi, splošno in preneglo odebelenje in proti zgagi. — »Hersan čaj« se dobiva samo v originalnih omotih v vseh lekarnah.

Reg. S. br. 14001 — 1933.

Izid srečolova

Pri srečolovu društva »Rejec mlaih živali Groblje«, dne 24. aprila 1938 so bile izrečane sledeče srečke:

10	1707	2953	5399	7286	9059
25	1715	2983	5407	7291	9173
161	1800	3050	5422	7367	9204
390	1884	3102	5639	7415	9221
430	1903	3132	5796	7595	9248
484	1941	3426	5841	7599	9276
520	1976	3501	5896	7621	9454
527	2079	3789	5984	7630	9547
586	2094	3872	6009	7814	9563
603	2126	3885	6040	7840	9590
711	2140	3926	6166	7923	9678
834	2165	3934	6229	8016	9760
878	2195	4029	6253	8035	9783
885	2200	4119	6351	8382	9848
901	2209	4133	6371	8399	9948
938	2256	4134	6376	8410	9951
985	2265	4175	6428	8445	
1124	2389	4575	6632	8532	
1170	2432	4604	6694	8557	
1178	2568	4625	6720	8677	
1234	2621	4788	6923	8629	
1240	2633	4946	6973	8662	
1241	2651	4955	7007	8667	
1249	2673	5056	7102	8797	
1285	2796	5175	7165	8912	
1295	2861	5245	7252	8921	
1467	2884	5259	7264	9024	

Glavni dobitki so:

Motorno kolo, srečka 2384.
Moška oziroma ženska kolesa, srečke: 8410, 586, 6253, 9884, 8577, 1707, 2265, 9951.
Kuhinjska oprava, 1241.
Blago za molžo obleko, 8025.
Blago za žensko obleko, 1249.
Vreča moka, 2079.
Namizna garnitura, 3050.
Moška ura, 711.

Dobitki se morajo dvigniti najkasneje do konca maja 1938 v društvenem domu v Grobljah, p. Domžale, drugače zapadejo.

»Domoljub« stane 58 din za celo leto, za inozemstvo 60 din. — Dupice in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnino, inserate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. — Oglasi se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 40-64. — Izdajatelj: dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košiček. — Za Jugoslovansko tiskarno Karel Čeč.